

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Mecseknádasd Község Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	4
Értékeink, küldetésünk	12
Célok	14
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	16
1. Jogszabályi háttér bemutatása	16
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	17
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	20
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	48
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	77
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	86
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	99
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	107
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	111
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	114
1. A HEP IT részletei	114
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	114
Jövőképünk.....	117
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	118
3. Megvalósítás	124
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	124
3.2 A megvalósítás folyamata	124
3.3 Monitoring és visszacsatolás	128
3.4 Nyilvánosság.....	128
3.5 Kötelezettségek és felelősség	129
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	130
4. Elfogadás módja és dátuma.....	131

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Mecseknádasd Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.**

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Mecseknádasd Önkormányzatának célja, hogy minden lakója számára elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa az idősek, a fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetű polgárok esélyegyenlőségét az élet különböző területein. Ennek érdekében, a fenti célok minél hatékonyabb és eredményesebb megvalósítása érdekében megalkotja a helyi esélyegyenlőségi programját. A program tartalmazza a helyzetelemzést és az erre épülő cél- és feladatmeghatározásokat, valamint azok megvalósításának ütemezését. Az esélyegyenlőségi program a településen feltárt esélyegyenlőségi problémákra reagál, és beavatkozásokat tartalmaz azok kezelésére.

A helyzetelemzés célja annak megállapítása, hogy Mecseknádasd településen élő hátrányos helyzetű társadalmi csoportok a teljes lakossághoz viszonyítva milyen jövedelmi, foglalkoztatási, képzettségi, szociális, lakhatási, területi, egészségügyi mutatókkal rendelkeznek, és ezek alapján milyen esélyegyenlőtlenségi problémákkal küzdenek.

---

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A település bemutatása

Mecseknádasd Baranya megye keleti részén, a Kelet-Mecsek Tájvédelmi Körzet peremén, a Zengőalján, elhelyezkedő település.

A mély völgyekkel szabdalta, sűrű erdővel védett tájban a 6-os számú út mellett, cca. 2,5 km hosszúságú 159 ha nagyságú belterülettel bíró település igazgatási területe az egyik legnagyobb a kiterjedésű a térségben (3604 ha), hiszen Tolna megyével keleten és nyugaton egyaránt határos, kelet-nyugati kiterjedése 12 km, míg észak-déli legnagyobb szélessége 5,5 km.

Mecseknádasd elhelyezkedése nem csak táji szempontból kedvező, hanem közlekedés-földrajzi, térszerkezeti szempontból is kitűnő, hiszen tőle 8-10 km-re fekszik Pécsvárad és Bonyhád, 29 km-re pedig a két megyeszékhely, Pécs és Szekszárd. E városokra több vonatkozásban is számíthat, mind ellátási, mind munkahelyi szempontból intenzív kapcsolat alakult ki.

A megye vasúthálózata messze elkerüli, de a közúti megközelíthetősége kitűnő.

A hegyek közt eredő, régebben mindig bővizű Öreg- vagy Rák-patak (ma: Réka-patak) a lapos részekén kiterjedt nádas-zsombékos területekkel volt körülvéve. Erre utal, hogy a települést a legkorábbi okmányokban is e környezeti jellegzetesség alapján alkotott névvel illették. Nádasd falu középkori elnevezései különféle okiratokban: Nadas, Nadasth, Nadosth.

Szomszédos községként elsősorban Óbánya (3,5 km), Ófalu (5,5 km) és Hidas (4 km) említhető. A közelben fekvő városok: a Zengőalja Kistérségi Társulás központja Pécsvárad 10 km-re, a megyeszékhely Pécs 30 km-re, a Tolna megyei Bonyhád 8 km-re található.

Tömegközlekedési eszközként csak távolsági busz jöhet számításba, melyek járatsűrűsége a 6-os út miatt jónak mondható.

A korabeli források szerint az idetelepített németek első házaikat a középkori templom környékén építették fel. Más arculatot mutat a XIX. század elején bevándorló németek eltérő izlése. Ezek a meredek tetőhéjalású, magas homlokzatú lakóházak az utca felé két fatáblás ablakkal nyíltak. A faluképet azonban ettől a századtól már a méreteiben is tágasabb, fésűs beépítésű, több szobás, tornácos, csonkakonty-tetős épületek sora alakítja. A XX. század második felében több utcában, több szintes, családi házakkal sűrűn, de nagyon szabályosan beépített utcát láthatunk. A településszerkezet érdekessége a dűlőkben meghúzódó 3 nagy pincesor. Egykor minden házhoz tartozott egy pince is, melynek tulajdonosai az utcák háztulajdonosainak sorrendjében követték egymást itt is. Ma már ez természetesen nem így van,

hiszen a sok tulajdonváltás közben ez a sorrend felborult, de a törzsgyökeres lakosok közül még sokan emlékeznek erre.

Mecseknádasd közigazgatási területének közel felét szántóföld borítja, de a domborzati viszonyok és az alacsony aranykorona (7,2) értékű föld minőségéből eredően a szántóföldi gazdaság nem játszik meghatározó szerepet a község gazdaságában. A település fölötti dombokon mintegy 100-150 ha szőlő van. Jelentős kiterjedésű az erdő, cca 1950 ha., és a gyepfelület is nagy.

Kevés olyan tája van Magyarországnak, mint a Zengőalja kistérsége, amely természeti szépségeivel, különös klímájával, történeti értékeivel, néprajzi érdekességeivel felülmúlná ezt a viszonylag kis kiterjedésű – kb. 10000 ha-os területet.

A település belterülete az Öreg-patak völgyében, az egykori Eszék-Pécs-Buda kereskedelmi és hadiút mentén települt, a község területe azóta is folyamatosan lakott.

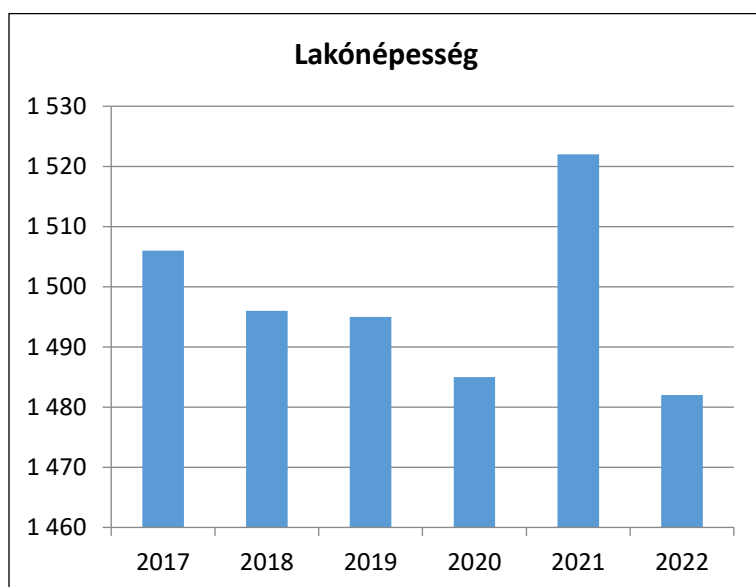
A település a szomszédos dombtetőkről és főként a 6-os útról szép látképpel bír, az épületek körül változatos kertek vannak, a tájkép domináns elemei az Árpád kori templom, a plébánia templom, a kálvária és a püspöki nyaraló.

Demográfia

Mecseknádasdon a lakónépeség 2017-2022 között szinte állandó. 2020-ról 2021-re viszont 4 % -os emelkedő tendenciát mutatott, ami köszönhető annak, hogy a településre több német család költözött. 2022-es évben pár család visszaköltözött, és a fiatalok közül többen költöztek a közeli városba munkalehetőség miatt.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	1 506	bázis év
2018	1 496	99,34%
2019	1 495	99,93%
2020	1 485	99,33%
2021	1 522	102,49%
2022	1 482	97,37%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

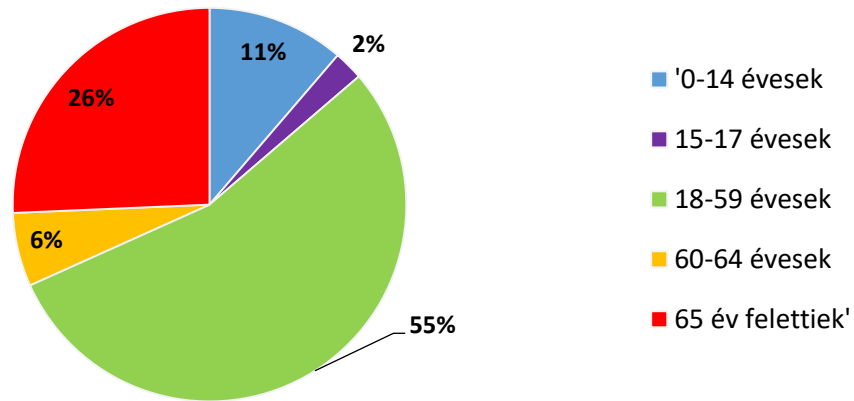

A lenti táblázat és a diagramok mutatják, hogy Mecseknádasdon az állandó népesség korcsoportok szerinti megoszlásában a 65 éven felüliek aránya nők esetében 16,36% -os, míg a férfiak esetében 12,11%-os. Ez mutatja, hogy sajnos magas az egyedül élő idős nők száma.

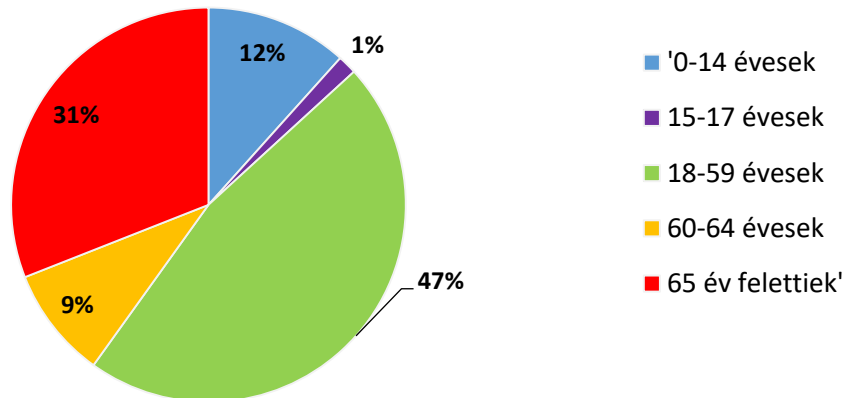
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	744	833	1577	47,18%	52,82%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			29	1,84%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	84	97	181	5,33%	6,15%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	18	13	31	1,14%	0,82%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	406	389	795	25,75%	24,67%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	45	76	121	2,85%	4,82%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	191	258	449	12,11%	16,36%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

A táblázat, illetve a kördiagramok adataiból megállapítható, hogy lakosság nemenkénti megoszlása összességében kiegyenlített, azonban a 65 év feletti korosztály esetében a nők aránya lényegesen magasabb, tehát a férfiak átlagéletkora alacsonyabb a nőknél.

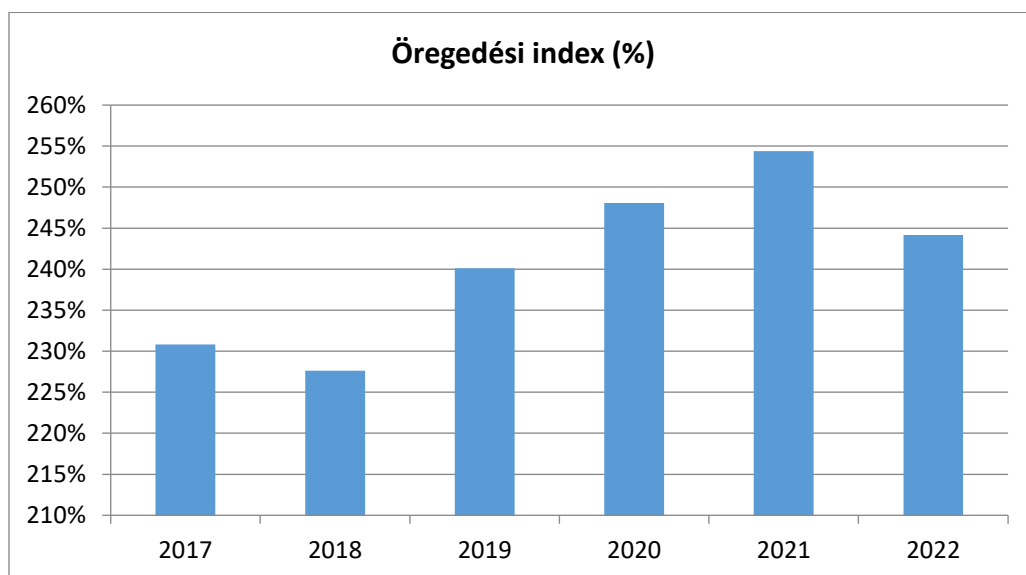

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. A lenti adatokból megállapítható, hogy Mecseknádasd lakossága előregedőben van.

A felmérések bizonyítják, hogy szükség van a szociális ellátórendszer fejlesztésére, a szakosított ellátás bevezetésére, hiszen az időskorú lakosság számának növekedése ezt indokoltá teszi.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	397	172	230,81%
2018	412	181	227,62%
2019	437	182	240,11%
2020	449	181	248,07%
2021	463	182	254,40%
2022	459	188	244,15%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó lakónépesség növekedésében szerepet játszik az elvándorlás is, amelynek száma az utóbbi években jelentősen csökkent. Ez a pozitív folyamat azzal magyarázható, hogy a korábban külföldön munkát vállaló fiatalok közül többen hazaköltöztek szülőfalujukba, valamint több külföldről érkező fiatal család választotta lakóhelyének településünket.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	7,32
2018	0,00
2019	4,68
2020	6,04
2021	21,28
2022	2,62

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A korábban vizsgált öregedési tendenciáknak megfelel a természetes szaporodás adatai által vázolt trend, azaz az elöregedés. 2017. és 2022. között a halálozások száma minden évben meghaladta az élve születések számát, legnagyobb mértékben a 2021. évben.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-7,32
2018	-11,33
2019	-7,36
2020	-14,09
2021	-15,30
2022	-15,05

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőségi program a település területén élő hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül. Az esélyegyenlőségi terv alapját képező módszertani segédlet potenciálisan kiemelt hátrányos helyzetű társadalmi csoportnak tekinti a mély szegénységben élőket és a romákat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élő személyeket. Az esélyegyenlőség érvényesülésének problémája a további hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különböző élethelyzetben lévő egyének esetében is felmerülhet. Ennek megfelelően az esélyegyenlőségi program által célzott hátrányos helyzetű társadalmi csoportok köre a helyi sajátosságokra reagálva – az esélyegyenlőségi törvény szempontjait figyelembe véve – bővíthető.

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal élő, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Önkormányzatunk célja, hogy Mecseknádasd község olyan település legyen, ahol érvényesül az alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen nyelvi, vallási, faji, politikai vagy más vélemény, származási, születési, vagyoni vagy egyéb helyzet miatt.

Célunk, hogy Mecseknádasd hosszú távú közösségi és kulturális tartalmú fejlesztése tudatos módon, a lehető legtöbb szereplő egyetértésével, közreműködésével valósuljon meg.

A település mindenkori vezetőinek kiemelt célja a gazdaság élénkítéséhez és a foglalkoztatási szint megtartásához, illetve növeléséhez szükséges helyi feltételek biztosítása, a helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése a beruházások és befektetések növelésére, a munkahelyek elérhetőségének javítására. A helyi szolgáltatások biztosítása a gazdasági aktivitás és a foglalkoztatás segítése.

Fejlesztési elképzeléseink:

- a) A kis- és középvállalkozások helyspecifikus támogatása a foglalkoztatás és a vállalkozói aktivitás növelése
- b) A vállalkozásbarát és népességmegtartó település-, az életminőség és társadalmi összetartozás javításához szükséges helyi feltételek biztosítása. Ennek keretében a település fejlesztése a gazdasági funkciók erősítése, a térségi vonzerők fejlesztése a turisztikai potenciál közös kihasználása, fenntartható környezeti minőség javítása, az önkormányzati és intézményi épületek energiahatékonyságának javítása a közszolgáltatások fejlesztése, bővítése, az életminőség javítása, és a népesség, különösen a fiatalok megtartása érdekében
- c) A helyi közösségek és együttműködés erősítése a helyi és térségi gazdasági és közösségi aktivitás ösztönzése
- d) A közszolgáltatások és az intézményrendszer fejlesztése, amely hozzájárul a lakosság életminőségének, mindennapi életkörülményeinek javításához, a társadalmi elégedettség eléréséhez
- e) Funkcióváltással egybekötött műemléki rehabilitáció
- f) Nem hasznosított épületek közösségi célú felújítása és hasznosítása
- g) Településmarketing tevékenység, Turisztikai együttműködések ösztönzése
- h) Különböző turisztikai programcsomagok kialakítása
- i) Kiemelt turisztika, nagy érdeklődésre számot tartó rendezvények szervezése
- j) Nemzetiségi intézmények fejlesztése
- k) Óvodai és bölcsődei infrastruktúra fejlesztése, szolgáltatási színvonalának javítása
- l) A szociális bentlakásos ellátás fejlesztése
- m) Közétkeztetés fejlesztése
- n) Vállalkozói bázisok (logisztikai háttér, raktárak, ipari csarnokok kialakítása)
- o) Önkormányzati gazdasági célú bérelhető ingatlanok, szolgáltatóhelyiségek kialakítása
- p) Parkolási lehetőségek bővítése, újak kialakítása
- q) Zöldterületek kialakítása
- r) Parkosítás, fásítás, közösségi kondipark és gyerekjátszótér kialakítás
- s) Temető, ravatalozó rekonstrukciója, környezetrendezése
- t) A közlekedési infrastruktúra folyamatos érték és állagmegőrző szintű fenntartása, Közterületek, úthálózat fejlesztése
- u) Napelem park létesítése közvilágítás kiváltására

Célunk, hogy az előkészítettség különböző fázisában lévő projekt elképzelések egymáshoz optimálisan illeszkedve a lehető leghatékonyabban járulhassanak hozzá céljaink eléréséhez.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Mecseknádasd település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

Az Önkormányzat rövid-, és hosszú távú céljait a ciklusprogramok, a vagyongazdálkodási terv, a minden évi költségvetési koncepció, majd az ezekre épülő éves költségvetési rendeletek, a szociális ellátásokról, a gyermekvédelmi ellátásokról, a közművelődésről, a sportról szóló rendeletek tartalmazzák. A településfejlesztés hosszú távú stratégiáját rendeletbe foglalva a hatályos rendezési terv tartalmazza.

Támaszkodtunk a település környezetvédelmi programjára, településrendezési tervére valamint településfejlesztési koncepciójára, a költségvetési koncepcióra, Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervre.

Az esélyegyenlőségi programnak a település területén élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia. Jelen esélyegyenlőségi helyzetelemzés és az azt követő intézkedések kiemelt hátrányos helyzetű csoportjainak a mélyszegénységben élőket és romákat, a nőket, a gyermekeket, az időseket és a fogyatékos személyeket tekinti. A helyzetelemzés és intézkedések megtervezéséhez elsősorban a felsorolt hátrányos helyzetű emberekre vonatkozóan adatokat, információkat gyűjtöttünk össze és azok elemzésével dolgoztuk ki az ő helyzetüket javító programjavaslatokat.

Mecseknádasd Önkormányzata Képviselő-testületének a 11/2021. (IX. 9.) önkormányzati a szociális ellátás és a gyermekjóléti szolgáltatás helyi szabályozásáról szól. A szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások közül lakhatási települési támogatást, települési gyógyszer-támogatást, települési ápolási díjat és rendkívüli települési támogatást biztosít a rászorulóknak részére. Mecseknádasd Képviselő-testülete rendkívüli támogatásként egyösszegű támogatás nyújt annak a személynek, aki létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. A támogatás a rendkívüli méltánylást érdemlő esetben hivatalból, vagy kérelemre évente legfeljebb két alkalommal, jövedelemre való tekintet nélkül adható.

A rendelet értelmében a személyes gondoskodás körében az önkormányzat az alábbi szociális alapszolgáltatásokat biztosítja: étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és családsegítés, nappali ellátás demens ellátással, támogató szolgáltatás.

A rendelet a szociálisan rászorulóknak számára az önkormányzat által biztosítható tűzifa igénylés feltételeit szabályozza.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Család és Gyermekjóléti Szolgálat:

Ellátja a Gyvt. 39. § (2)–(4) bekezdése, 40. §-a, valamint az Szt. 64. §-a szerinti feladatokat.

Családsegítő:

- tájékoztatási feladatai körében szociális és egyéb információs adatokat gyűjt és tájékoztat
- szociális segítő munka keretében szakemberek koordinálása, problémadefiniálás, esetmegbeszélés, esetkonferencia, értékelés
- segíti az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutást (átmeneti gondozás)
- prevenciós programok szervezése
- hivatalos ügyek intézésében való közreműködés
- család- és gyermekjóléti központtal igény esetén esetmegbeszélést kezdeményez, súlyos veszély esetén a központ értesítése mellett közvetlenül tesz javaslatot a hatóság intézkedésére.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a BM módszertani útmutató tartalmazza. Meghatározza az egységesen rendelkezésre álló statisztikai mutatókat a helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez, illetve meghatározza azok forrását is. A jogszabály a mutatók forrásaként az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszert (a továbbiakban: TeIR) jelöli meg.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység a hétköznapi élet jelensége: amikor valaki tartósan a létminimum szintje alatt él és szinte esélye sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjen.

A mélyszegénység napjaink egyik sokat emlegetett fogalma nem új keletű jelenség a társadalomban. Már a '70-es években kutatták a jelenséget, kimutatták, hogy e létforma generációkon át öröklődő állapot.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek.

A szegénység rendszerbe ágyazott állandóságát tovább erősítette a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnése. Tartóssá és állandóvá pedig munkaerő-piaci esélyek szűkülése, az oktatási és képzési hiányosságok teszik.

A mélyszegénység hatása fokozottan jelentkezik a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában. A társadalomban, az egyes családokban nevelt gyermekek száma alapjaiban határozza meg a család életszínvonalát. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát gyakran azonosítják a cigánysággal. Ezzel az etnikai és szociális hátrányt mossák össze, holott csak a „lehetőségek” azonosságáról van szó. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartoznak.

A település eredetileg német nemzetiségű, de az elmúlt húsz évben jelentősen nőtt a más településről ideköltözők száma. A településen a 2011. évi népszámláláskor 771 fő vallotta magát német, 3 személy roma származásúnak. Ez azonban nem pontos adat, mert megfigyelhető, hogy egyes népcsoportok hivatalosan nem, vagy csak alig vállalják identitásukat. Ennek, egyes esetekben történelmi okai (német kitelepítés) vagy negatív társadalmi megítélés (roma) van a hátterében. A település alapvetően befogadó, így származás szerint nem tapasztalható megkülönböztetés. Ugyanakkor folyamatosan szükség van a folyamatok megfigyelésére, és ha szükséges, beavatkozásra.

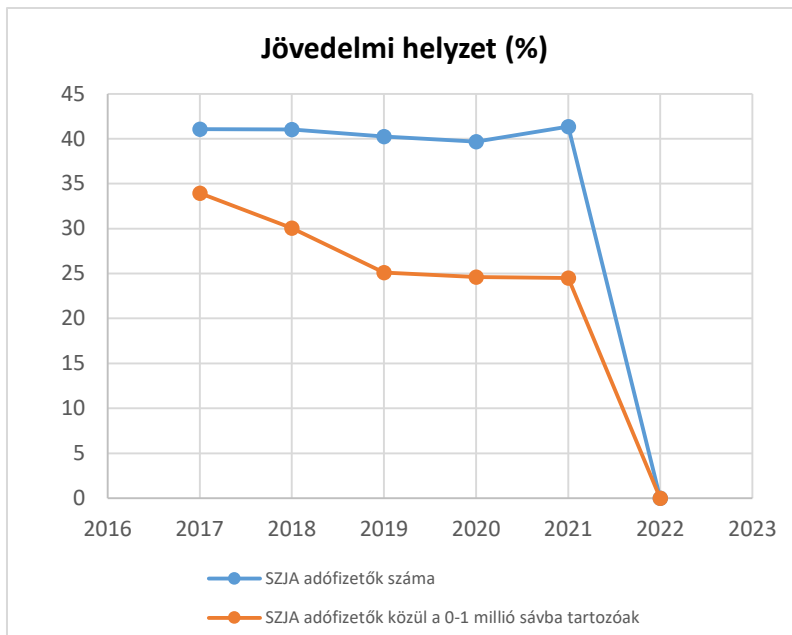
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelmi helyzetre vonatkozóan értékelhető adatok az adó-erő-képességi adatok, a településen képződő SZJA adatok, a településen élők bruttó átlagbérére vonatkozó adatok. Ezekből az adatokból becsülhető a községben létminimum alatt élő személyek száma.

A település egy lakosra jutó adóerő képességét adja a település lakosság száma és a település össziparúzási adóerő képessége.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2017	41,07	33,95
2018	41,05	30,05
2019	40,27	25,12
2020	39,70	24,60
2021	41,36	24,51
2022	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

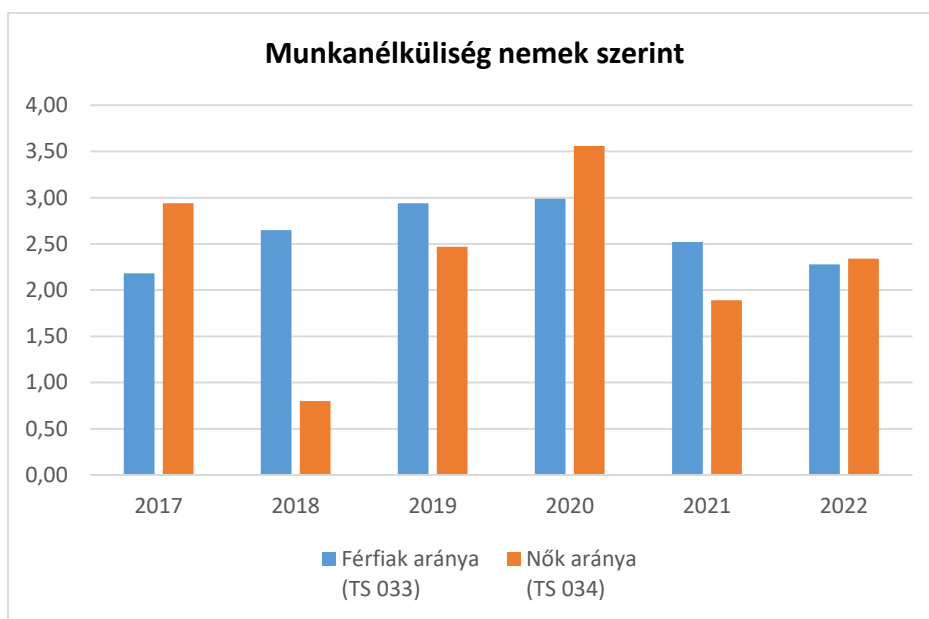
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Az alábbi táblázat és grafikon szemlélteti a településen a foglalkoztatottsági helyzetet. A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztályok tekintetében miként változik. Látható, hogy minden évben más a helyzet e tekintetben, hol a férfiak, hol a nők aránya magasabb. 2020-ban volt a legmagasabb a munkanélküliek aránya a településen, de elmondható, hogy jóval az országos átlag alatt van.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	2,18	2,94	2,56%
2018	2,65	0,80	1,73%
2019	2,94	2,47	2,71%
2020	2,99	3,56	3,28%
2021	2,52	1,89	2,21%
2022	2,28	2,34	2,31%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen		26	17	26	31	21
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	2,00	3,00	1,00	1,00	0,00
	%	0,00%	11,76%	11,54%	3,23%	4,76%	0,00%

21-25 év (TS 038)	Fő	1,00	1,00	4,00	1,00	3,00	1,00
	%	3,85%	5,88%	15,38%	3,23%	14,29%	4,55%
26-30 év (TS 039)	Fő	3,00	2,00	5,00	5,00	0,00	4,00
	%	11,54%	11,76%	19,23%	16,13%	0,00%	18,18%
31-35 év (TS 040)	Fő	1,00	1,00	0,00	1,00	2,00	1,00
	%	3,85%	5,88%	0,00%	3,23%	9,52%	4,55%
36-40 év (TS 041)	Fő	5,00	2,00	3,00	2,00	1,00	2,00
	%	19,23%	11,76%	11,54%	6,45%	4,76%	9,09%
41-45 év (TS 042)	Fő	2,00	2,00	2,00	5,00	5,00	1,00
	%	7,69%	11,76%	7,69%	16,13%	23,81%	4,55%
46-50 év (TS 043)	Fő	2,00	0,00	1,00	3,00	5,00	5,00
	%	7,69%	0,00%	3,85%	9,68%	23,81%	22,73%
51-55 év (TS 044)	Fő	2,00	2,00	4,00	5,00	3,00	4,00
	%	7,69%	11,76%	15,38%	16,13%	14,29%	18,18%
56-60 év (TS 045)	Fő	6,00	3,00	2,00	5,00	0,00	2,00
	%	23,08%	17,65%	7,69%	16,13%	0,00%	9,09%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4,00	2,00	2,00	3,00	1,00	2,00
	%	15,38%	11,76%	7,69%	9,68%	4,76%	9,09%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

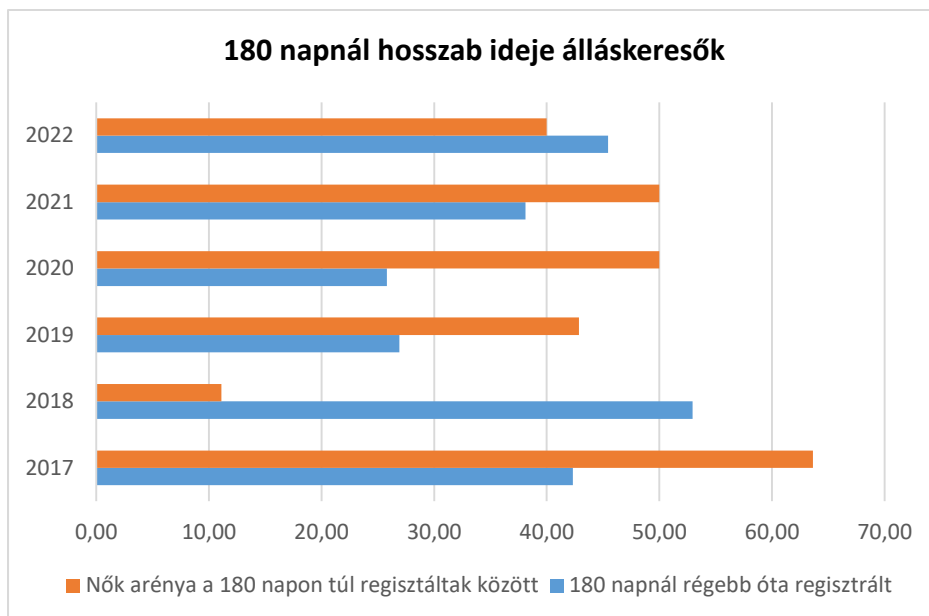

- 20 éves, vagy az alatti (TS 037)
- 21-25 év (TS 038)
- 26-30 év (TS 039)
- 31-35 év (TS 040)
- 36-40 év (TS 041)
- 41-45 év (TS 042)
- 46-50 év (TS 043)
- 51-55 év (TS 044)

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	42,31	63,64
2018	52,94	11,11
2019	26,92	42,86
2020	25,81	50,00
2021	38,10	50,00
2022	45,45	40,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

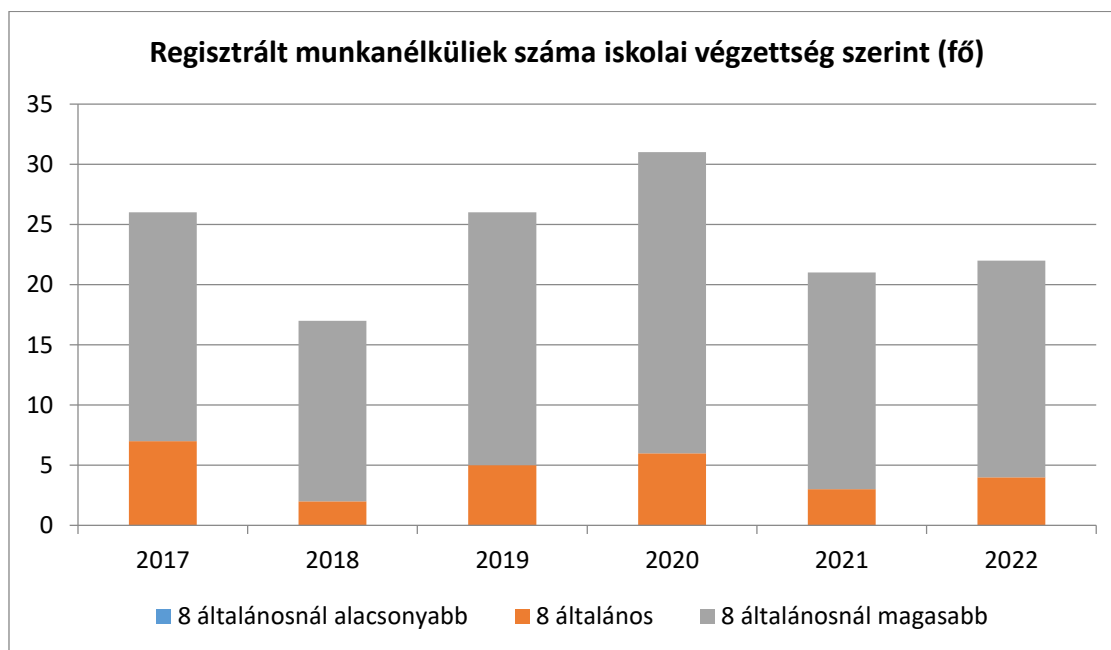
A munkanélküliek iskolai végzettségének statisztikai adatai szerint minden munkanélküli rendelkezik legalább általános iskolai végzettséggel. Elsősorban ők kerülnek tartós munkanélküliként az önkormányzathoz közfoglalkoztatottként. Ezen munkavállalók mentális felzárkóztatás hiányában, és munkaerő-piaci foglalkoztatás terén a gazdasági, az ipari- és kereskedelmi szektorban az elhelyezkedési esélyük igen alacsony. Problémamegoldás lehetne tanfolyamok szervezése, illetve a közmunkaprogramokban történő elhelyezkedés. A közmunkaprogram Mecseknádasdon megoldott, hisz nagy számban foglalkoztatja ezen munkavállalókat közmunkaprogram keretében, azonban ez nem lehet végleges megoldás.

Az alacsony iskolázottság ugyan befolyásolja a tartós munkanélküliséget, de elmondható, hogy arányuk átlagosan 12-20 % között mozog. 2017-es év kivétel, ott közel 27 % volt ez az arány.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	%	Fő	%	Fő	%	
2017	26	0	0,00%	7	26,92%	19	73,08%
2018	17	0	0,00%	2	11,76%	15	88,24%
2019	26	0	0,00%	5	19,23%	21	80,77%
2020	31	0	0,00%	6	19,35%	25	80,65%
2021	21	0	0,00%	3	14,29%	18	85,71%
2022	22	0	0,00%	4	18,18%	18	81,82%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

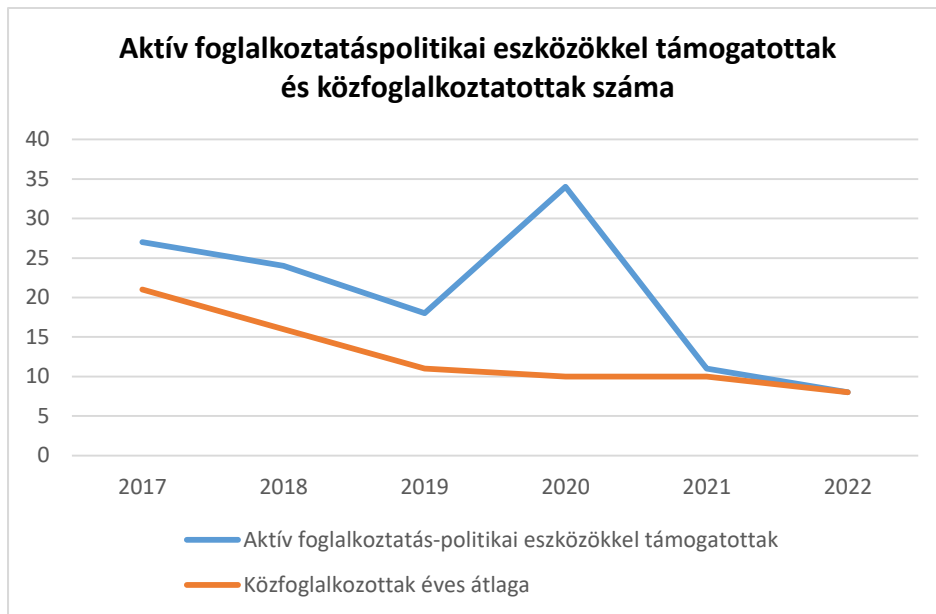

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Közfoglalkoztatást az önkormányzat az elmúlt években és jelenleg is folyamatosan biztosít. A Komlói Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával folyamatos az együttműködés. A korábbi években több program is futott egyszerre. 2016-tól hosszabb idejű (5-7 hónapos) közfoglalkoztatás jellemző, mely időszakosan egymást követik. A közfoglalkoztatásban résztvevők munkájukat Mecseknádasd település közigazgatási területén belül, a település közterületeinek a tisztántartása az elsődleges feladatuk, de esetenként szakmunkák elvégzésére is van lehetőség. A képzettséggel rendelkezőket igyekszünk annak megfelelően foglalkoztatni. A közfoglalkoztatási programban résztvevők száma csökkenést mutat a közfoglalkoztatás finanszírozásának megváltozásával párhuzamosan. Akik kikerültek a programból, sikerült elhelyezkedniük a munkaerő piacon.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	27	21
2018	24	16
2019	18	11
2020	34	10
2021	11	10
2022	8	8

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Mecseknádasd község közlekedés szempontjából szerencsés helyzetben van.

A település fekvéséből adódóan mindkét megyeszékhely (Pécs, Szekszárd) hozzávetőlegesen azonos távolságra van, az autóbusz közlekedés megoldott, a nap minden szakaszában megfelelő járatsűrűséggel közlekednek a buszok.

A megyeszékhely könnyen megközelíthető gépjárművel, melynek átlagos menetideje 30 perc. A buszok menetideje átlagosan 45 perc. A vasúti közlekedés elkerüli a települést.

A településen, a legfrissebb adatok alapján, 180 vállalkozás van bejelentve, azonban ezek a vállalkozások elsősorban egyéni-és családi vállalkozások, mely munkaerőt nem igen tudnak foglalkoztatni. Mecseknádasdon több mint 10 olyan vállalkozás található, mely ténylegesen több munkavállalót foglalkoztat. Ezek a cégek azonban nem képesek a településen élő aktív korúak teljes foglalkoztatására, ezért az aktív korúak közül többen külföldön, főleg Ausztriában és Németországban vállalnak munkát.

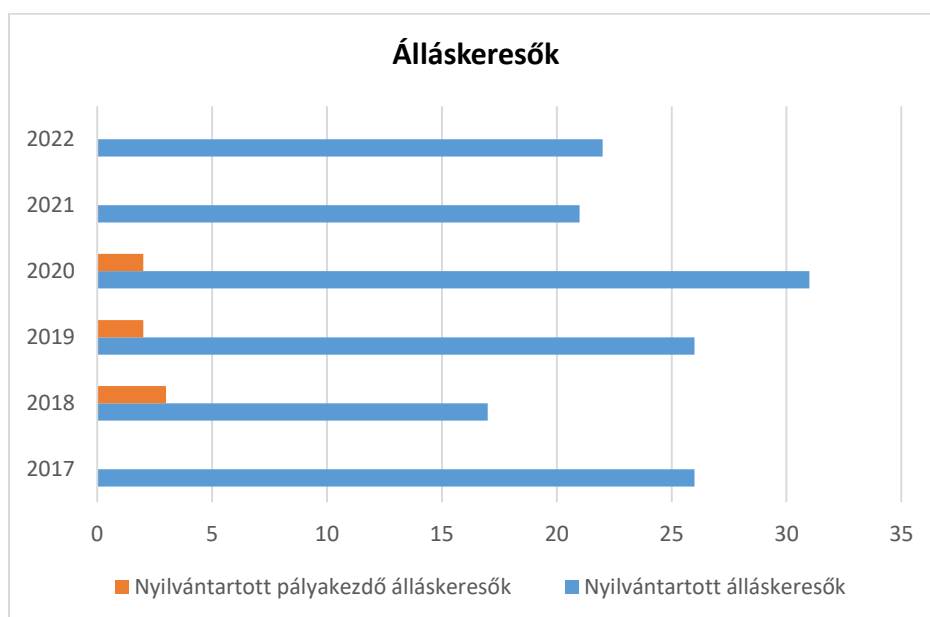
- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Településünkön nincsenek a fiatalok foglalkoztatását, - valamint a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok. Pécssett, valamint Komlón tudnak fiataljaink állásbörzéseken, átképzéseken részt venni a területileg illetékes Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán keresztül.

A táblázatból jól látható, hogy szerencsére pályakezdő állás keresők száma településünkön nem magas, sőt 2021-2022-ben nem is volt.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	26	0
2018	17	3
2019	26	2
2020	31	2
2021	21	0
2022	22	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A munkaerő-piaci integrációt térségünkben a Baranya Vármegyei Kormányhivatal Komlói Járási Munkaügyi Központ koordinálja. A munkanélküliek a Munkaügyi Központ által szervezett képzéseken vehetnek részt. A legtöbb képzés valamilyen szakma elsajátítására – szakács, vendéglátó eladó, szociális gondozó és ápoló, villanyszerelő, CNC forgácsoló, stb. – irányul. Ugyanakkor a képzések között találunk nyelvi képzést, 7-8. osztály felzárkóztató képzést is.

Pécsváradon működik a Kun László Középiskola és Szakiskola Pécsvárad tagintézménye, ahol esti munkarend szerinti gimnáziumi képzés folyik felnőttek részére.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az önkormányzati fenntartású intézményekben történő foglalkoztatásnál előnyt jelent a helyi munkaerő. Általánosan jellemző, hogy helyi személyek töltik be az aktuálisan felszabaduló munkahelyeket, de nem kizárt az sem, hogy a szomszédos településről van a munkaerő.

A mélyszegénységben élők számát az aktív korúak ellátásában részesülők számának felhasználásával tudtuk megbecsülni. Az önkormányzat elsősorban az aktív korúak ellátásában, ezen belül is a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket alkalmazza a közfoglalkoztatás keretében intézményben, illetve a tulajdonában álló gazdasági társaságnál.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Általánosságban el lehet mondani, hogy hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk a településen.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Mecseknádasd településen jelenleg nincs szervezés alatt digitális ismeretek megszerzésére irányuló képzés.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A mélyszegénységbe élők jelentős részének a fő bevételi forrása kizárólag a pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokból áll. A következő táblázatok az álláskeresői segélyben részesülők számát, arányát, a járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek számát, és a rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek számát mutatja.

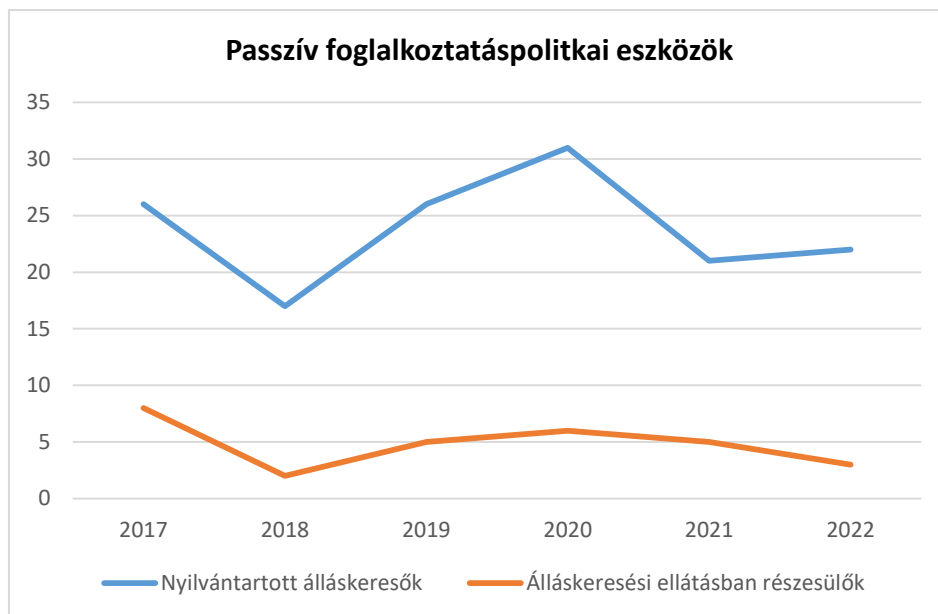
Az aktív korúak ellátásához tartozó foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők közül kerülnek ki általában a közfoglalkoztatási programban résztvevők egy része.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresői száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	26	2,77%	8	30,77%
2018	17	1,88%	2	11,76%
2019	26	2,97%	5	19,23%
2020	31	3,63%	6	19,35%
2021	21	2,39%	5	23,81%
2022	22	2,63%	3	13,64%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

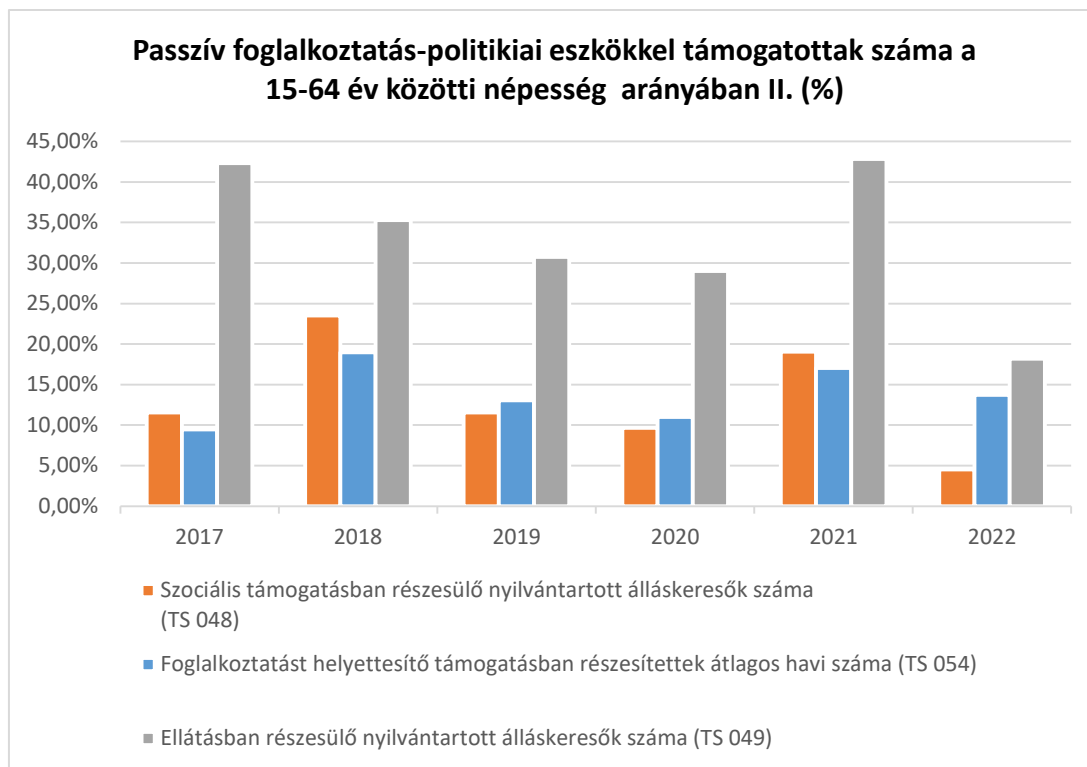

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	3	11,54%	2	9,46%	11	42,31%
2018	4	23,53%	3	19,00%	6	35,29%
2019	3	11,54%	3	13,08%	8	30,77%
2020	3	9,68%	3	11,00%	9	29,03%
2021	4	19,05%	4	17,05%	9	42,86%
2022	1	4,55%	3	13,73%	4	18,18%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	0
2018	0
2019	1
2020	1
2021	1
2022	0

Forrás: TeIR, KSH

Közgyógyellátás, ápolási díj

Speciális, egészségügyi ellátáshoz kapcsolódó ellátás a közgyógyellátás. A szabályozás szigorú. Méltányossági alapon az önkormányzat a szociális rendeletében biztosította azoknak, akiknek a családjában az egy főre eső jövedelem nem haladta meg az öregségi nyugdíjminimum

250 %-át, egyedül élő esetében 300 %-át. A havi támogatás összege az ápolási díj központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott alapösszegének a 80%.

Másrészt az Önkormányzat települési gyógyszer-támogatás címén, eseti jelleggel támogatást állapíthat meg annak a személynek, akinek a családjában az egy főre jutó jövedelem a mindenkori nyugdíj minimum 250%-át, egyedül élő esetén 300 %-át nem haladja meg, és a szociális törvényben valamint a helyi szociális rendeletben meghatározott vagyonnal nem rendelkezik. A támogatás összege egy évben legfeljebb 30.000 Ft-ig terjedhet. A megállapított összeg kifizetése részletekben, több alkalommal is történhet, amennyiben a házi orvos és a gyógyszer-tár által igazolt gyógyszer-költség meghaladja a havi 10.000 Ft-ot.

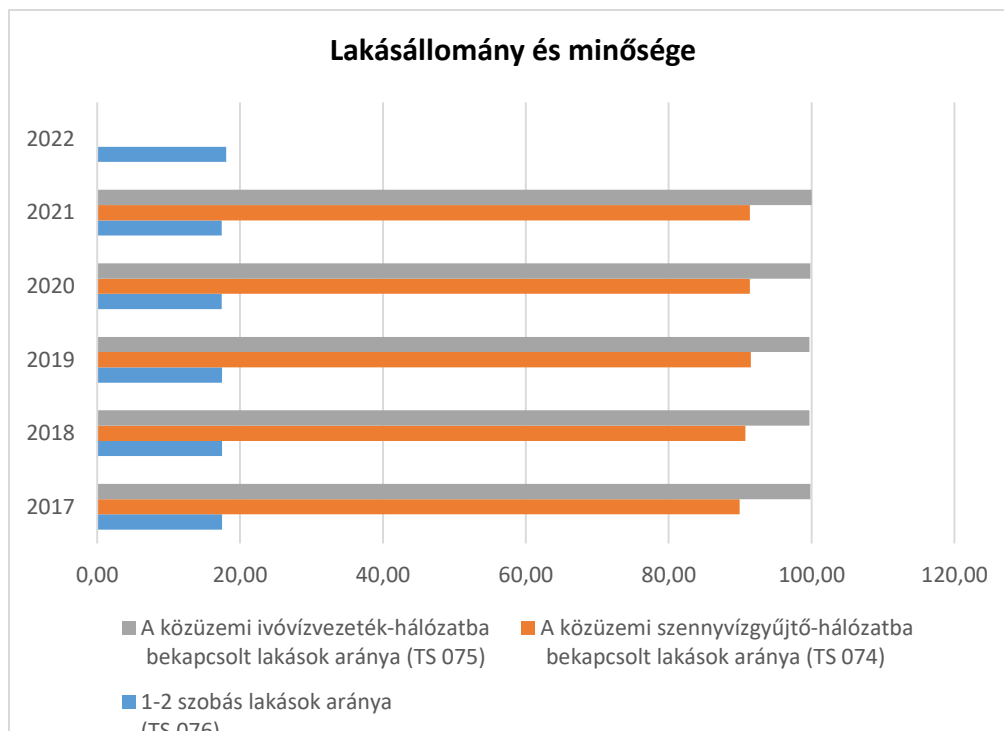
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	635	0	0,00	17,48	89,92	99,84
2018	636	1	1,57	17,45	90,72	99,69
2019	636	0	0,00	17,45	91,51	99,69
2020	637	1	1,57	17,43	91,37	99,84
2021	637	0	0,00	17,43	91,37	100,00
2022	665	1	1,50	18,05	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

A népesség nagy része saját tulajdonú ingatlanban lakik, az albérlet igénybevétele nem jellemző. Az önkormányzat 4 db bérlakással és 2 db szolgálati lakással rendelkezik. Településünkön hajléktalan személy nincsen.

b) szociális lakhatás

Nem releváns.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A település belterületén, szervesen illeszkedve a lakott területekhez találhatóak olyan pince, présház épületek, melyeket a tulajdonosok először hétvégi házként hasznosítottak, majd kialakult egy olyan réteg, mely már lakóingatlanként használja. Ezek az épületek többsége, bár nem lakóingatlan, kulturált lakáslehetőséget jelent.

d) lakhatást segítő támogatások

Lakhatást segítő támogatások Mecseknádasd Község Önkormányzata a lakhatáshoz nyújtott települési támogatást biztosítja a rászorulóknak részére, melynek változásait a következő táblázat mutatja be.

Az arra rászorulóknak közműszámláik kifizetéséhez kapják a támogatást, az Önkormányzat közvetlenül utalja át a támogatást a szolgáltatóknak. Egy esetben felszerelésre került az előre fizetős mérőóra. A támogatás 3.000 Ft-tól 5.000 Ft-ig terjedhet, amely a benyújtást követő hónap első napjától állapítható meg, egy év időtartamra. A támogatás összege sávosan van meghatározva. 2021-ben 44 rászoruló részesült egyéb önkormányzati támogatásban.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	0
2018	n.a.	0
2019	n.a.	33
2020	n.a.	30
2021	n.a.	44
2022	n.a.	40

Forrás: TeIR, KSH Tstar

e) eladósodottság

Számszerű adat nem áll rendelkezésre, de egyéb információk (családsegítés) alapján megállapítható, hogy a település lakóinak egy kis része is érintett.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Mecseknádasd településen külterületi lakások nincsenek, de pár, kb 3-4 prэшázat lakhatóvá tettek, és abban laknak. Bár külterületen vannak a kis lakások nagyon közel a településhez. Betonos út ki van alakítva, áram mindenhol be van vezetve. A lakóövezetben elhelyezkedő lakásállomány közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférése kialakított. A település területén működik a villamos energia hálózat, gázszolgáltatás, víz- és szennyvízhálózat.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A településen és környékén nincs szegregátum.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

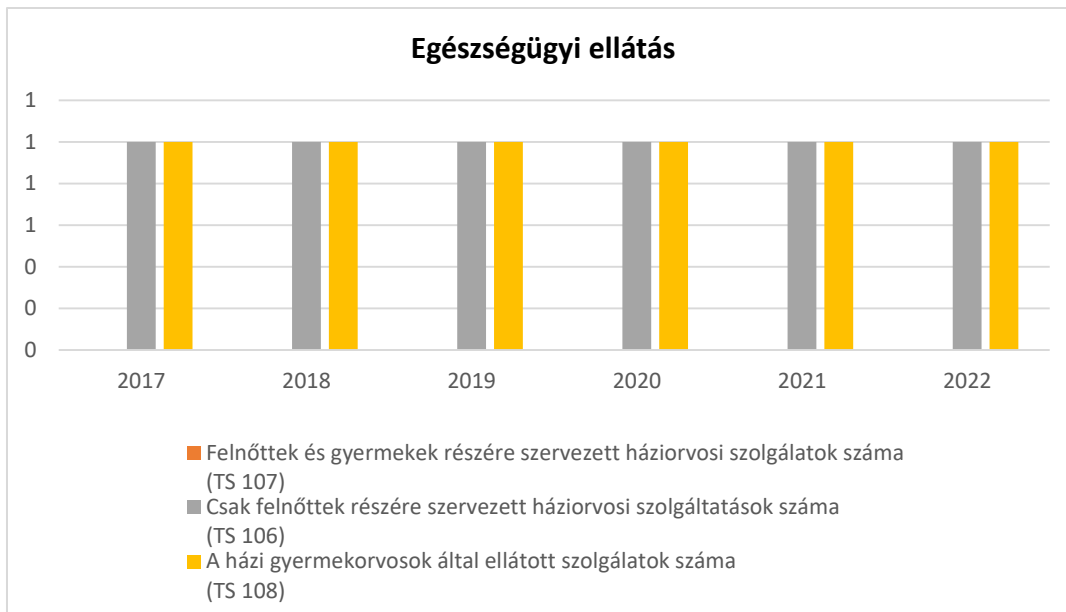
Településünkön a házi orvosi, a házi gyermekorvosi, a fogorvosi és a védőnői ellátás a korszerűen felújított Orvosi Rendelőben biztosított.

Mecseknádasd egészségügyi alapellátását 1 felnőtt házi orvos és 1 gyermek házi orvos látja el. A házi orvosok vállalkozási formában működnek területi ellátási kötelezettséggel. Az ügyeleti ellátás Pécsvárad Város önkormányzatával kötött feladat ellátási szerződés alapján szintén vállalkozási formában megoldott. Pécsvárad Város Önkormányzata az ügyeleti szolgálat során biztosítja a társult önkormányzatok lakossága számára a munkaidőn kívüli, munkanapokon 16 órától másnap reggel 08 óráig, munkaszüneti és ünnepnapokon 08 órától másnap reggel 08 óráig a sürgős orvosi ellátást. Az anya-, gyermek-, csecsemővédelmi ellátásról az 1 fős védőnői szolgálat gondoskodik.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	1	1	1	109	5,75
2018	0	1	1	1	109	7,30
2019	0	1	1	1	103	6,88
2020	0	1	1	1	107	5,44
2021	0	1	1	1	97	8,00
2022	0	1	1	1	100	9,22

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A prevenció és szűrőprogramokhoz való ellátás a település területén biztosított. A koragyermekkor szűréseket a védőnői szakszolgálat munkatársnője látja el.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Az óvodában logopédus, az általános iskolában utazó gyógypedagógus és fejlesztőpedagógus segíti azokat a gyermekeket, akiknek fejlesztésre van szükségük. Mecseknádasdon biztosított a fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés. Az óvoda és az iskola a Komlói Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménnyel kötött megállapodás alapján utazó gyógypedagógust, logopédust és gyógypedagógust foglalkoztat.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Településünkön a közétkeztetést egy külső cég üzemeltetésében lévő konyha látja el. Az előírt élelmiszer-nyersanyag, energia, valamint tápanyagtartalmat a jogszabályi előírások alapján ellenőrzik. A konyha által nyújtott szolgáltatás megfelel az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 50. § (3) bekezdésének, mely szerint a közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

- A településen az alábbi formákban biztosított a sportprogramokhoz való hozzáférés:
- A Mecseknádasdi Schlossgarten Óvoda és Bölcsőde által biztosított sport tevékenységek sokszínűek. Az óvodában van tornaszoba, ahol heti egy alkalommal tartanak minden csoport számára testnevelés foglalkozást. Az óvónők ezen kívül mindennapos testnevelést is tartanak a gyerekek számára, mely mintegy 15 perces, minden testrészt kiterjedő mozgás. Ezen kívül mozgásfejlesztés is van az óvodában. Legnagyobb lehetőség a mozgásra az udvaron van. Az udvar korszerű sportolásra, mozgásfejlesztésre alkalmas eszközökkel is fel van szerelve. A gyerekek naponta legalább egy órát a szabadban töltenek.
- Liszt Ferenc Általános Iskola életében fontos szerepet kap az egészséges életre nevelés, melynek egyik fontos eleme a sport. A diákok mezei futóversenyeken, foci és kézilabda bajnokságokon sikeresen szerepelnek. Játékos sor- és váltóversenyeken mérik össze ügyességüket, gyorsaságukat, állóképességüket. Lehetőségük van kézilabda, foci, és kosárlabda edzésekre járni. Szervezetten folyik a tehetségek kiválasztása, versenyeztetése. Háziversenyeket, bajnokságokat rendeznek az osztályok számára, ahol mindenkinek módja van versenyezni, játszani, mozogni. A sportolásba a szülői közösségeket is bevonják, játékos sportvetélkedőket, bajnokságokat szervezve.
- Az Önkormányzat igyekszik gondoskodni a település lakossága egészséges életfeltételeinek biztosításáról. Ehhez az önkormányzati tulajdonban lévő sportlétesítmények lakosság számára történő délutáni, esti órákban, hétvégi, tanítási szünidei minél szélesebb körében történő igénybevételével biztosítja. Szabadidősport tevékenységre az Önkormányzat biztosítja a Sportcsarnokot, a sportpályát. Legjellemzőbb szabadidősport tevékenységek a településen a futball, és a kézilabda. A településen működő kiemelkedő teljesítményt nyújtó Spartacus Sportegyesületet az önkormányzat anyagilag is támogatja, ösztönzi.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális szolgáltatások keretén belül a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások közül településünkön a lakosságszám alapján az önkormányzat köteles biztosítani:

- Étkeztetést
- Házi segítségnyújtást
- Családsegítést
- Nappali ellátást (Idősek Klubja)
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Támogató szolgáltatás (feladat-ellátási szerződés alapján 19 településnek)

Személyes gondoskodást nyújtó szakosított ellátások közül Mecseknádasd Önkormányzata az alábbiakat biztosítja:

- Tartós elhelyezést biztosító, ápolást, gondozást nyújtó idősök otthona

A gyermekjóléti alapellátások közül önkormányzatunk köteles biztosítani a gyermekjóléti szolgáltatást és a gyermekek napközbeni ellátását. A bölcsőde működtetését az Német Nemzetiségi Önkormányzat.

Megállapítható, hogy Mecseknádasd Önkormányzata valamennyi, a jogszabályokban kötelezően előírt ellátást biztosítja.

A szociális szolgáltatások igénybevétele önkéntes, így az egyéni igényeknek megfelelően biztosítják a kért szolgáltatásokat.

A bölcsődei ellátást, mint a személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekjóléti alapellátást a Mecseknádasdi Schlossgarten Óvoda és Bölcsőde látja el.

A gyermekek napközbeni ellátása a bölcsődei, az óvodai, illetve általános iskolai napközi működtetésével megoldott.

g) drogrevenációs szolgáltatások;

2021. évben a bűnmegelőzéssel kapcsolatos programokat a rendőrkapitányság (DADA program, az Iskolai Bűnmegelőzési Tanácsadói program, Iskola Rendőre program, OVI-Zsaru program, Iskolaőri program, nyári tábor program sorozat) végrehajtotta. A bűnmegelőzési tevékenység keretében előadást tartottak a drogokról, annak veszélyeiről, és a velük kapcsolatos bűnesetekről. 2022-ben iskolai bűnmegelőzéssel kapcsolatban prevenciós előadás a helyi iskolában, illetve óvodában nem volt.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A településen az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés területén hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelmények megsértéséről a szolgáltatások nyújtásakor nincs az önkormányzatnak tudomása, mivel összhangban a család- és gyermekjóléti szolgálat munkatársával teljes segítséget nyújt ezen szolgáltatások hozzáférésehez.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Pozitív diszkriminációról nincs tudomásunk.

Településünkön nincs népkonyha, ez a szolgáltatás nem működik.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

Településünkön a közösségi élet nagy részének a Civil Szervezetek Háza s az Integrált Közösségi Szolgáltató Tér – Faluház biztosít helyet. A különböző kulturális műsorok, programok mellett az önképzés és önkifejezés fontos helyszíne. Különböző tanfolyamok, művészeti csoportok működnek az intézmény keretében. De helyet ad a helyi egyesületeknek, kluboknak is. Nyilvános, közösségi Internet-hozzáférést az IKSZT biztosít az intézmény látogatói számára. Az intézmény segíti a civil szervezetek működését, a szabadidő tartalmas, hasznos és egészséges eltöltését, településünk természeti értékeinek megismerését, kulturális, történelmi, néprajzi hagyományainak bemutatását, a közösséget építő magatartásformák kialakítását. A kézműves kultúra elsajátítását szolgálja a Mesterségek Háza.

Mecseknádasd közösségi élete igen színes, megjelennek a hagyományos szinterek:

1. Egyházi élet és kulturális rendezvényei, mely a Római Katolikus Egyházközség köré rendeződött,
2. Integrált Közösségi Szolgáltató Tér – Faluház, melynek több évtizedes hagyománya van,
3. Német Önkormányzat Mecseknádasd
4. Mecseknádasdi Német Nemzetiségi Néptánc Egyesület, mely tagjai kulturális feladatokat vállaltak fel

aa) közösségi élet fórumai:

1. mecseknadasd.hu – az önkormányzat hivatalos honlapja
2. IKSZT megjelenik a Facebook közösségi oldalon

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)

Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
n.a.	igen	232	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A helyi közösségre nem jellemző az etnikai konfliktus.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Településünkön a helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai közül legjellemzőbb a különböző intézményeknek, szervezeteknek – Gondozási Központ, Gyermekjóléti Szolgálat, Védőnői Szolgálat – való adományozás.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen Német Nemzetiségi Önkormányzat működik, melynek alapvető feladata, a német nemzetiségi érdekek védelme és képviselete.

A település lakossága dominálónan német anyanyelvű, így tájháza is elsősorban az itt élt és élő németiség történetét, kultúráját és hagyományait mutatja be. Az elsősorban német származású iparoscsaládok körében kialakult jogrend lehetővé tette híressé váló iparos dinasztiák kialakulását, ennek következtében a település lakosságának összetétele egészen a 20. század közepéig állandósult.

Az országban ötödikként készült el, 2015-ben átadott mecseknádasdi német nemzetiségi tanösvény 7 állomáson át mutatja be azokat az elemeket, amelyek a nádasdi lélek („*Volksseele*”) kialakulásához vezettek az elmúlt 300 esztendőben, a 18. századi betelepítéstől napjainkig.^[7] A nádasdi lélek azokat a helyi németiségre jellemző érzéseket, hangulatokat, szokásokat, pozitív- és ellenérzéseket összegzi, amelyeket az őket körülvevő természeti elemek és neveltetésük határozza meg.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Mecseknádasd településen több egyesület és alapítvány működik, céljuk, hogy rajtuk keresztül bemutassák a településüket, céljaik között szerepel a magyarországi németiség kulturális értékeinek megtartása, megőrzése és továbbadása a következő generációk számára.

Alte Kameraden Blaskapelle Fúvózenekari Egyesület

Kelet-Mecsek Gyöngyei Falusi Turisztikai Egyesület

Mecseknádasdért Alapítvány

Mecseki Borrend Egyesület

Mecseknádasdi Német Nemzetiségi Néptánc Egyesület

Mecseknádasdi Nyugdíjasok Egyesülete

Mecseknádasdi Önkéntes Kiemelten Közhasznú Tűzoltó Egyesület

Mecseknádasdi Skóciai Szent Margit Kórus, Magyar-Német Kulturális Hagyományőrző Egyesület

Mecseknádasdi Polgárőr Egyesület

Mecseknádasdi Szőlő és Bortermelők Egyesülete

Mecseknádasdi Spartacus SE

Mecseknádasdi Tűzoltó Zenekar

Schlawaker-Grundi Gazdák Egyesülete

Vállalkozók Mecseknádasdi Egyesülete

Zengő Vidéke Vadásztársaság

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen roma nemzetiségi önkormányzat nem működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség megszüntetése	Képzések tartása, tréningek és tanácsadás nyújtása
A regisztrálatlan munkanélküliek tájékoztatlansága	A munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok szervezése. A munka világába való visszavezető tréningek. Munkahely teremtés, közmunka programba való bevonás. Közmunkások számának emelése
Lakhatási feltételek bővítésére szükség lehet	Az önkormányzati bérállomány megőrzése, lehetőség szerint bővítése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Mecseknádasd állandó népessége 2019-ben: 1 582 fő, ebből gyermek lakosság: 233 fő. A lakosságszámhoz viszonyítva a gyermekek alacsony aránya miatt természetesen nem indokolt, hogy a fiatal korosztály kevesebb figyelmet kapjon. Törekedni kell arra, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel jusson ellátáshoz, rendelkezzen kellő információval, tisztában legyen vele, hogy hol érdeklődhet, tudja milyen ellátások illetik meg.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	744	833	1577	47,18%	52,82%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			29	1,84%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	84	97	181	5,33%	6,15%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	18	13	31	1,14%	0,82%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 39-40 §-ai szerinti gyermekjóléti feladatok ellátását a Mecseknádasdi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat biztosítja.

Településünkön a lakosságon belül a gyermekek aránya évről évre kis mértékben növekszik. Míg 2017-ben a 0-14 éves korú gyermekek száma 172 fő volt, 2022-ben 188 fő. A változás annak köszönhető, hogy több fiatal gyermekes család választja lakóhelyének Mecseknádasdot. A 65 év felettiak száma is növekvő tendenciát mutat, nagyobb mértékben növekszik 2021-ig. 2022-re az öregedési index 244,15%, ami mutatja, hogy a település öregszik, de ebben az évben kissé lassult ez a folyamat.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	397	172	230,81%
2018	412	181	227,62%
2019	437	182	240,11%
2020	449	181	248,07%
2021	463	182	254,40%
2022	459	188	244,15%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

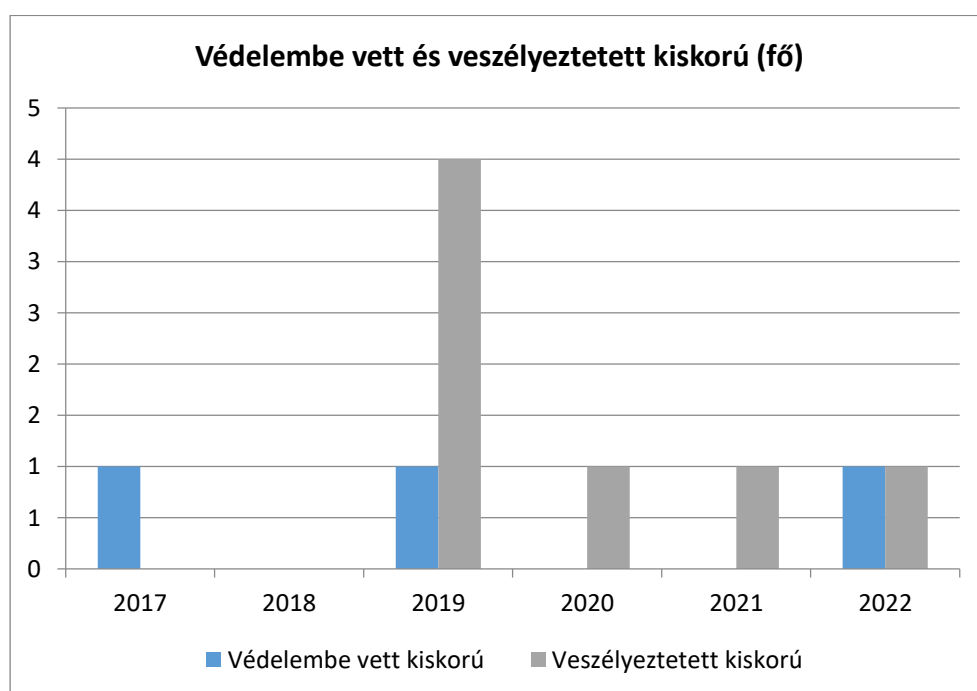
A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekvédelembe vétele a

gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

Településünkön 2022-ben a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma 1, védelembe vett kiskorú szintén 1 fő.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	1	n.a.
2018	0	n.a.
2019	1	4
2020	0	1
2021	0	1
2022	1	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

A jegyző a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján azoknak a gyermekes családoknak állapítja meg, ahol a család egy főre eső jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 135 %-át, az egyedülállóknál, vagy a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy nagykorúvá vált gyermek esetén, ha a törvény szerint tanulmányokat folytat és megfelel az egyéb feltételeknek, 145%-át.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek jogosultak a gyermekétkeztetés normatív kedvezményére, - ingyenes tankönyvellátásra, - Pénzbeli támogatásra, valamint külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményekre. A pénzbeli támogatás összege gyermekenként 6000,-Ft, hátrányos, - halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknél 6500,-Ft.

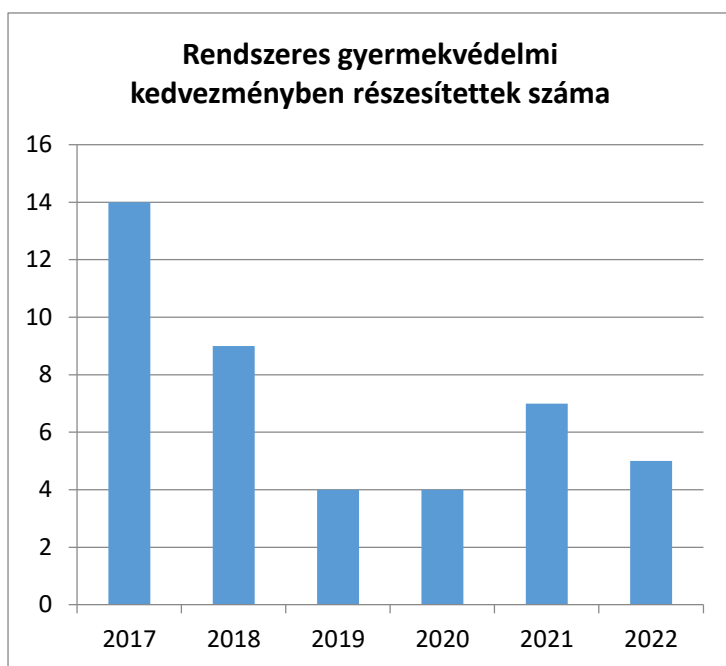
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma 2017-ban kimagaslóan magas volt, majd folyamatosan csökkent, ez a szám 2022-re 5 főre csökkent. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítetteknél kimutatható, hogy településünkön az átlagosnál kevesebb gyermek él alacsony jövedelmű családban.

Településünkön 2019-ben a gyermekjóléti alapellátásban részesülő kiskorúak száma az alábbiak szerint jelent meg:

- veszélyeztetett kiskorú: 4 fő
- alapellátott kiskorú: 0 fő
- védelembe vett: 1 fő
- átmeneti nevelt: 0 fő

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	14
2018	9
2019	4
2020	4
2021	7
2022	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A települési önkormányzat a rendkívüli élethelyzetbe került családok részére - kérelemre történő igénylésre - rendkívüli települési támogatást tud nyújtani, illetve gyermekek rászorultsága esetén nyújtott települési támogatás is igénybe vehető. A támogatás évente három alkalommal igényelhető.

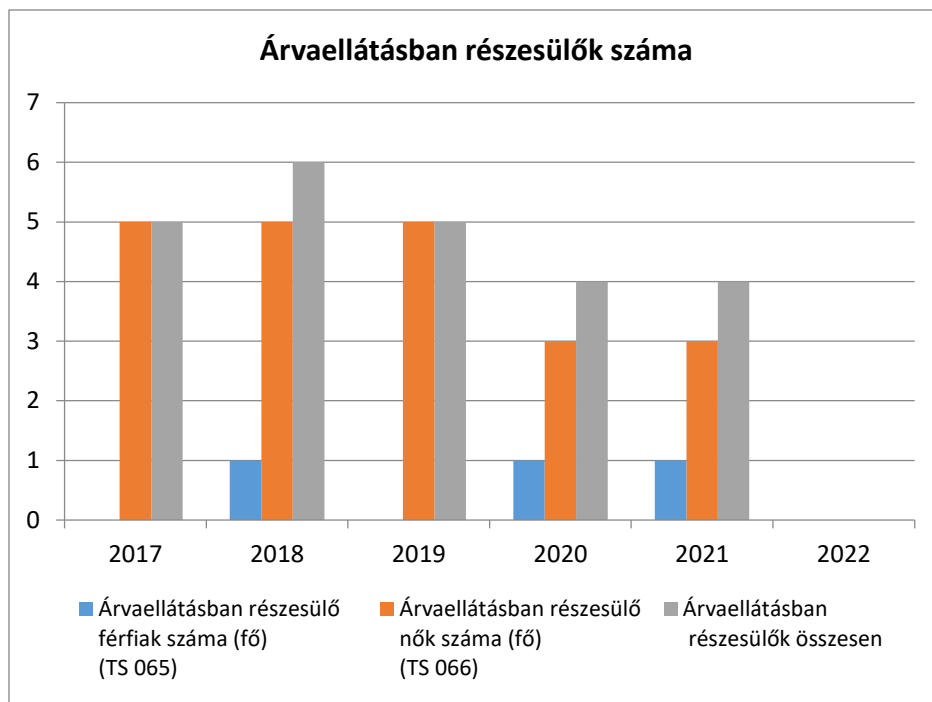
Megemlítendő, hogy a helyi rendszeres települési támogatás keretében adható lakhatásra vonatkozó támogatás mértéke a gyermekek számával és a család egy főre eső jövedelmének arányával növekszik. Ez egy évre szóló támogatásforma.

Településünkön az árvaellátásban részesülők között a nők többségben vannak. Ennek oka a férfiak magasabb halálozási arányában lehet.

Össz számuk 2021-re folyamatosan csökken. Valószínűsíthető, hogy az ellátott gyermek eléri a korhatárt, ami után megszűnik az ellátás.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	0	5	5
2018	1	5	6
2019	0	5	5
2020	1	3	4
2021	1	3	4
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Az önkormányzatnak nincs e területen rendelkezésre álló adat az elemzéshez, tekintettel arra, hogy a vonatkozó adatok, adattáblák kitöltése jogszabályban nem előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjának megalkotása során.

e) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem releváns.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A községben szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői nem mérhetők, szegregátum hiányában a kérdés nem releváns.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Iskola előtti szakaszban, az óvodában a biológiai, fizikai fejlődés eltérő üteméből, szociokulturális környezet különbözőségéből származnak a gondok. Az esélyegyenlőség elérése érdekében kívánatos, hogy azok a gyermekek is minőségi nevelésben részesüljenek, akik kevésbé fejlett, illetve hátrányos helyzetű régiókban élnek.

Mecseknádasd Önkormányzata azt a célt tűzte maga elé, hogy csökkentse az oktatás minőségében meglévő területi különbségeket. Az Önkormányzat távlati céljaként, fejlesztési elképzeléseiben megjelenik

a szabadidős programok, foglalkozások lehetőségét biztosító épületek, terek építése, megújítása,

a nevelés-oktatás tartalmi fejlesztéséhez szükséges eszközök, berendezések beszerzése, számának növelése

- a sajátos nevelési igényű gyerekek képzését biztosító speciális eszközök és berendezések beszerzése,

az intézmények akadálymentesítése azért, hogy a létesítményekhez a speciális nevelési igényű gyermekek hozzáférjenek.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Településünkön a Védőnői Szolgálat egy védőnő alkalmazásával működik, aki három településen látja el feladatát, és ő látja el az iskola védőnői feladatokat is.

A védőnő először a tanácsadáson találkozik a várandós anyákkal – mely heti három alkalommal biztosított településünkön – és azt követően folyamatosan tartja velük a kapcsolatot. Cél a várandósság időszakának, majd a megszületett csecsemő fejlődésének figyelemmel kísérése.

Erre egyrészt az Egészségügyi Centrumban tartott tanácsadáson nyílik lehetőség, ahol

meghatározott időpontban gyermekorvos is jelen van, másrészt a védőnő a családgondozások során győződik meg a kismamák, anyukák és gyermekeik állapotáról.

A védőnő feladatai közé tartozik:

- várandós anyák és a 0-18 éves korú gyermekek és családjuk gondozása, tájékoztatás, tanácsadás, az egészségmegőrzés, az optimális környezeti feltételekre vonatkozóan (helyes táplálkozás, káros szenvedélyek megelőzése, egészséges életmód)
- a gyermekek megfelelő érzelmi, értelmi fejlődésének elősegítése, biztosítása, veszélyeztetettség megelőzése.

A védőnő – a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaként – egészségügyi veszélyeztetettség esetén a szülész-nőgyógyással, illetve a gyermekorvossal együttműködve gondozza a családokat, szociális veszélyeztetettség esetén lépéseket tesznek a fennálló körülmények megváltoztatására, mely a Gyermekjóléti Szolgálattal együttműködve valósul meg.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-
2022	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Településünkön 1 gyermekorvosi praxis működik. A praxisban dolgozó orvos Mecseknádasdon kívül Ófalu, Óbánya felnőtt lakosságának zömét is ellátja.

Gyermek szakrendelések legközelebb Pécssett és Szekszárdon érhetők el, betöltetlen praxis jelenleg nincs a településen.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	1	1	n.a.	n.a.
2018	0	1	1	n.a.	n.a.
2019	0	1	1	n.a.	n.a.
2020	0	1	1	n.a.	n.a.
2021	0	1	1	n.a.	n.a.
2022	0	1	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0-7 éves korosztály speciális ellátása helyben biztosított. A feladatot a Baranya Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Pécsváradi Tagintézményének szakemberei látják el. A szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb nyolcéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt.

Az óvodai nevelésben az SNI-s gyermekekkel a Pedagógiai Szakszolgálat keretében gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus foglalkozik. A beszédfejlődési nehézségekben az óvodában tevékenykedő logopédus foglalkozik.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

2016. január 1-től a családsegítés a gyermekjóléti szolgáltatással egy szolgáltató - a család- és gyermekjóléti szolgálat - keretében működik. A településen fenntartott Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja a településen élő, szociális, mentális, életvezetési problémákkal küzdő, veszélyeztetett és/vagy krízishelyzetben levő családokat, egyéneket, gyermekeket, a szociálisan válsághelyzetben lévő várandósokat, az észlelő- és jelzőrendszer által az intézményhez irányított egyéneket, valamint mindazokat, akik problémájukkal az intézményhez fordulnak. A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális

személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgálat figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét. (Gyvt. 39 §) 2 fő családsegítő látja el a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait. A tárgyi feltételek a munkavégzéshez adóttak.

A Szolgálat napi félfogadáson kívül lényeges feladatuk az ügyintézési tanácsadás és az információs szolgáltatás. Az esetmunkához hozzátartozik egyebek mellett a komplex (a teljes családra kiterjedő) családgondozás, a segítséget kérők megerősítése, a „képessé tevés” gyakorlata, az ügyfél társas kapcsolatainak gazdagítása, helyreállítása. Mentális gondok esetén ugyancsak a szociális munkás (családgondozó) feladata az elsődleges problémafeltárás, a feszültségoldó ún. segítő beszélgetés alkalmazása, valamint a pszichológus, pszichiáter, vagy jogász szakember, közösségi ellátások stb. bevonása a megoldási folyamatba. Az egyéni problémák kezelése mellett különböző típusú és célú tanácsadások (adósságkezelési, munkavállalási, jogi, mentálhigiénés) működtetése is feladatuk, de szükség esetén az azonnali „beavatkozások” biztosítása, így a krízisintervenció gyakorlata is a munka része. A problémamegoldó folyamat általában havi szinten legalább 3-4 találkozást feltételez a segítséget kérő és a segítő között. A családgondozás többnyire hónapokig, akár évekig tartó segítő együttműködést tesz szükségessé a felek között, előfordul, hogy egyszeri tanácsadással is megoldható a probléma.

Cél a családok családmegtartó erejének növelése, amelynek érdekében hangsúlyt helyeznek a prevencióra, családtámogatási módszerek kidolgozására, az alapellátás hatékonyságának növelésére, a szolgáltatások színvonalának emelésére.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

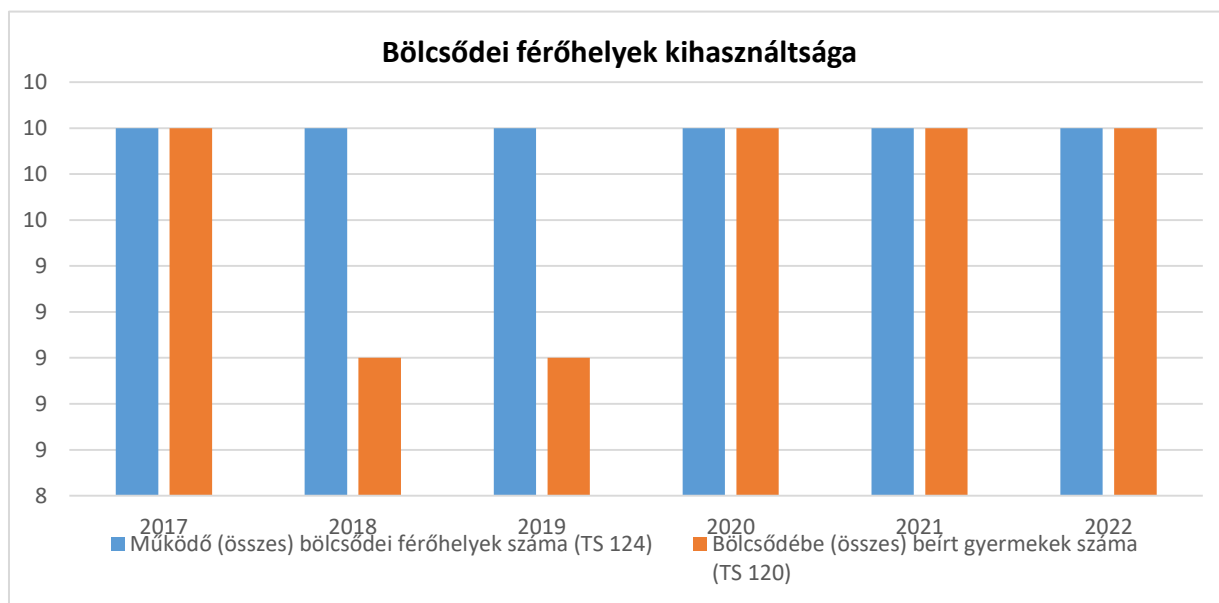
A Mecseknádasdi Schlossgarten Óvoda és Bölcsőde fenntartója a Német Önkormányzat, mely jelenleg két óvodai, és egy bölcsődei csoporttal működik. Kis csoportlétszámban, szakképzett óvónők biztosítják a magas színvonalú egész napos német nemzetiségi nevelést családias légkörben.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	10	10
2018	10	9
2019	10	9
2020	10	10
2021	10	10
2022	10	10

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	10	10
2018	0	0	0	0	0	0	10	9
2019	0	0	0	0	0	0	10	9
2020	0	0	0	0	0	0	10	10
2021	0	0	0	0	0	0	10	10
2022	0	0	0	0	0	0	10	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A gyámhatóság feladat és hatáskörét a települési önkormányzat jegyzője, a járási gyámhivatal, továbbá a szociális és gyámhivatal gyakorolja. A jegyző gyermekvédelmi és gyámügyi feladatokat lát el.

A helyi gyermekvédelmi ellátórendszer szolgáltatásokkal, támogatásokkal segíti, az arra rászoruló családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával, elérhetőségével. A helyi rendszer működtetésének fő feladata, célkitűzése, hogy a veszélyeztetettség kialakulását megelőzze.

A járási hivatal gyámhivatala a gyermekek védelme érdekében dönt a gyermekek védelembe vételéről, ideiglenes hatályú elhelyezéséről, nevelésbe vételéről és családba fogadásról.

A megelőző tevékenység a teljes szolgáltató rendszert átfogó: köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport tevékenységeken keresztül valósul meg. A gyermekszegénység csökkentés, minden ágazatra kiterjedő intézkedések megfogalmazását és megvalósítását igényli. Az egyes részterületeken, mint a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghatározni.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A krízishelyzetben lévő emberek problémáiról egyrészt a jelzőrendszeren, másrészt a lakosságtól értesülünk. A krízishelyzet vizsgálata esetén vagy pénzbeli támogatást nyújtunk a szociális rendelet alapján, vagy a Családsegítő és Gyermekvédelmi Szolgálat segítségével, gondozás folyamán rendeződik a probléma. A krízishelyzetben a családok által igénybe vehető szolgáltatás a Családok Átmeneti Otthona, ezt a szolgáltatást a Máltai Szeretetszolgálat nyújtja Pécsen. Ennek egyike az Anyaotthon, ahová a válsághelyzetbe került várandós anyák gyermekeikkel együtt mehetnek, valamint a családjukból kiemelt gyermekek elhelyezhetőek - a Nevelőszülői Hálózaton keresztül – nevelőszülőkhöz. Krízishelyzetben felnőttek esetében lehetőség van a Hajléktalanszállóban történő elhelyezésre is.

A gyermekvédelmi rendszerben meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okokat, figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet. A veszélyeztetettségi tényezők akár halmozottan is jelentkeznek. A veszélyeztetettség okai között elsődlegesen megállapítható, a rossz szociális helyzet. A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalja magába. A másik nagy veszély forrás a családok szétesése. Magyarországon a válások száma megközelítőleg 24-25 ezer, és a válások száma folyamatosan emelkedik. Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb okaként említett válás a gyermek számára nagy veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek, amely a gyermek fejlődése szempontjából, szakember beavatkozását igényli. A következő probléma meghatározása, a szülő részéről a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya. Az elhanyagolás is a bántalmazás egyik formája (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyermek viselkedésében megfigyelhető jelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások biztosítása nem kötelező önkormányzati feladat, azt az állam biztosítja a gyermekek részére.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A gyermekek számára szabadidős és szünidei programok szervezésében településünkön kiemelkedő az iskola és az IKSZT munkatársainak tevékenysége.

Az iskola által a tanév ideje alatt gyerekek részére szervezett programok többnyire sporthoz kapcsolódó foglalkozások. A kreatív foglalkozásokat a Családsegítő és az IKSZT munkatársai szervezik. A szünetekben is számos programot szerveznek, mely programok a tanévben is folytatódnak. Ilyenek például a különböző ünnepekre – húsvét, karácsony – történő felkészülések. Évente két alkalommal szabadidős tábor is szerveznek a szünetekben, amely változatos programokkal – üzemlátogatás, mesterségek bemutatója, kézműves foglalkozások, sportversenyek, stb. - várja a gyerekeket.

Az általános iskolában a gyerekek közel 40%-a jár valamilyen szakkörre. Sok lehetőség közül választhatnak: például zene, rajz és -képzőművészet, fizika, matematika, kézilabda, szivacskezilabda, teremfoci, atlétika, fotó, néptánc, természetismeret szakkörök működnek.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen étkeznek.

A Gyvt. 41. § (1) értelmében a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A gyermekétkeztetést településünkön a helyi önkormányzattal szorosan együttműködő külső cég által fenntartott konyha biztosítja. Településünkön a gyermekétkeztetés megfelel az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 50. § (3) bekezdése azon követelményének, mely szerint a közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani. Biztosított az életkor specifikus étrend.

Biztosított továbbá az, hogy az intézményekben az arra jogosultak igénybe vegyék az ingyenes, illetve kedvezményes étkeztetést. A fenti táblázatból látszik, hogy az óvodában éves nagy

mértékű emelkedés tapasztalható az ingyenes, illetve a kedvezményes étkezésre jogosultak számában, ez annak köszönhető, hogy 2015-ben változtak a törvényi feltételek, az óvodás korú gyerekek szülei nyilatkozhatnak arról, hogy milyen jogcímen kívánják igénybe venni az ingyenes étkeztetést.

Az iskolában a kedvezményes gyermekétkeztetésben részesülők száma szinte minden évben azonos, egy-két fős eltérést lehet kimutatni.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Az óvodai nevelési program kiterjed a német nemzetiségi hagyományok, szokások továbbörökítésére.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A hátrányos megkülönböztetésről a gyermekek jogellenes elkülönítéséről nincsenek információink. Az Önkormányzat, a közoktatási intézmények, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat segíti a hátrányos helyzetbe került gyermekes családok életkörülményeinek mielőbbi javulását. A szükséges esetekben a gyermekek megkapják a megfelelő szakmai támogatást.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Az Önkormányzat és a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat esetében a hátránykompenzáló szolgáltatások hozzájárulnak a családok szociális helyzetének javulásához. Ideértve az információáramlást, hivatalos ügyek intézésében való közreműködést, tanácsadást, útba igazítást.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

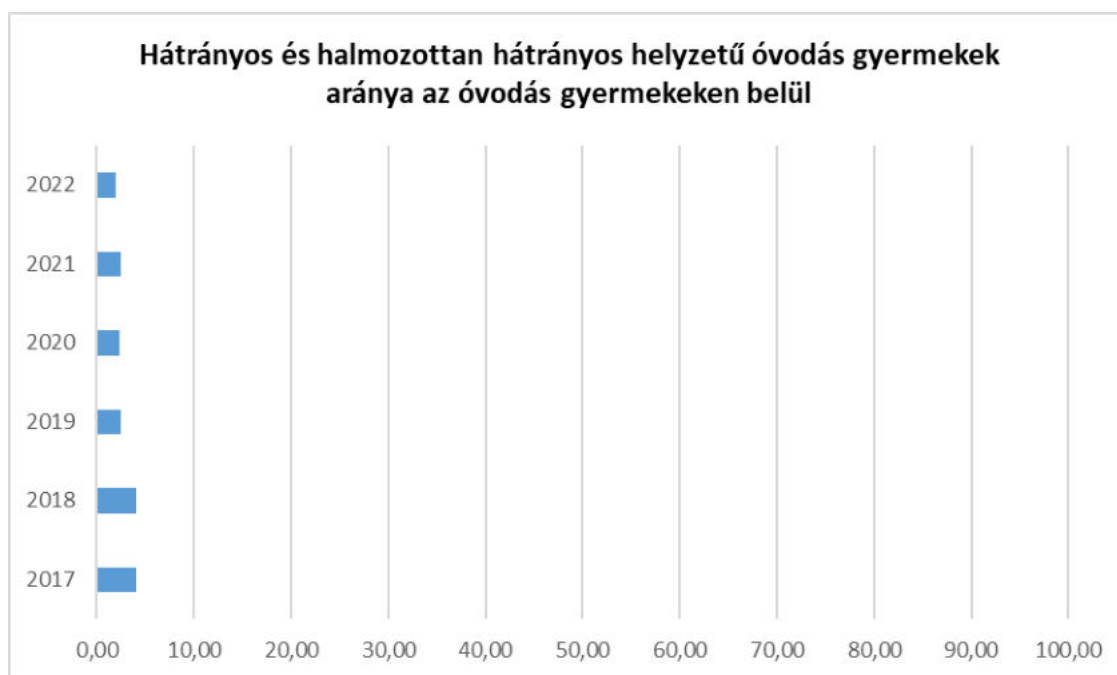
A Mecseknádasdi Schlossgarten Óvoda német nemzetiségű intézmény. Mivel a település jelentős része német, ezért az intézmény német nemzetiségi nevelést folytató kétnyelvű óvoda. Az Óvoda udvara hatalmas, felszereltsége jó, az uniós előírásoknak megfelelő. Az óvoda szellemiségének fontos momentuma, hogy minden gyermeknek egyenlő esélyt adjunk a fejlődéshez. A beíratott gyermekek szülei mind igényelték a nemzetiségi – német – nyelv tanítását, a német hagyományokkal való ismerkedést. Az Óvodában járnak NSI sajátos nevelési igényű, valamint BTM beilleszkedési, tanulási és magatartási problémás gyermekek is, akik a megfelelő fejlesztésben részesülnek.

Az óvodába beíratott gyereke száma 2017-18-ban 49 fő, számuk 2021-re 41-re csökkent, 2022-re ez a szám 51-re ugrott. Így jelenleg az óvoda 3 csoporttal tud működni. A mecseknádasdi óvodába 6 településről járnak gyerekek. Az intézmény nagyon népszerű a térségben, mivel a nevelés részben német nyelven folyik, a gyermekeknek különböző német nemzetiségi hagyományokhoz kapcsolódó rendezvényeket, programokat szerveznek. A Schlossgarten Óvoda és Bölcsőde fenntartója a Német Önkormányzat. Különböző pályázati fejlesztéseknek köszönhetően az elmúlt években az intézmény egy része felújításra került. A következő időszakban tovább szeretnénk korszerűsíteni az intézmény infrastruktúráját.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	49	2	4,08
2018	49	2	4,08
2019	40	1	2,50
2020	44	1	2,27
2021	41	1	2,44
2022	51	1	1,96

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Mecseknádasdi Liszt Ferenc Német Nemzetiségi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola 2013. január 1-től állami kezelésbe került. Bár a közvetlen fenntartás, irányítás már nem a település feladata, az általános iskoláskorú gyermekek esélyegyenlősége továbbra is fontos szempont. Ezt a célt szolgálja a színes, sokrétű tevékenységek biztosítása a településen.

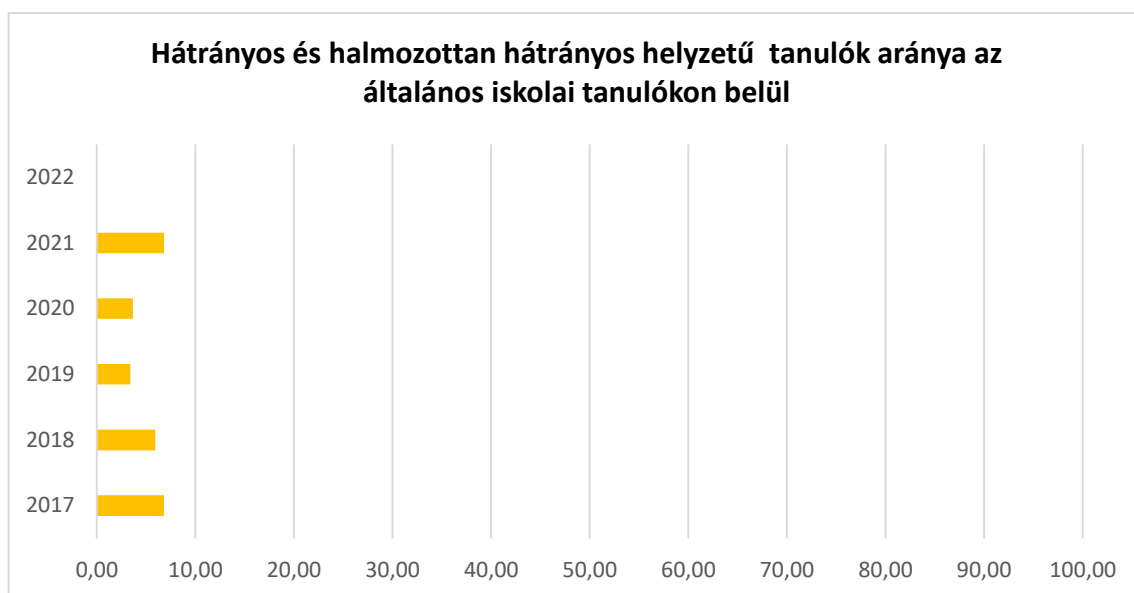
A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége.

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében kerül megszervezésre. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek tekintetében, a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik.

Az iskolába több településről érkezik tanuló, közülük 2019-20- ban 6, míg 2021-ben 12 főnél állapították meg a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetet.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	11	6,79
2018	n.a.	10	5,92
2019	n.a.	6	3,41
2020	n.a.	6	3,64
2021	n.a.	12	6,82
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	2	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	3	0
2022	3	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Mecseknádasdon 2 heti rendszerességgel pszichológus tevékenykedik, hozzá fordulhatnak a településen lakó gyermekek és felnőttek is.

Az óvodában 6 főállású pedagógust alkalmaznak, egy német nemzetiségi óvodapedagógus. Az általános iskolában 26 pedagógust alkalmaznak, melyből egy fejlesztő pedagógus. Az általános iskola szakember ellátottsága szintén teljes.

Kapcsolatok:

- Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal, és a Pedagógiai Szakszolgálattal Baranya megyei Pedagógiai Szakszolgálat Pécsváradi Tagintézménye, Pécsvárad., Kossuth Lajos utca 4.

A kapcsolat tartalma: a gyermekek speciális vizsgálata, egyéni fejlesztése, a beiskolázás segítése, valamint tanácsadás nevelési kérdésekben.

A kapcsolat formája: vizsgálat kérése, kölcsönös tájékoztatás, esetmegbeszélés, konzultáció, szülői értekezleten való részvétel.

Gyakoriság: nevelési évenként a beiskolázást megelőzően, illetve a fejlesztőpedagógus, pszichológus, logopédus és óvónők, tanárok jelzése alapján szükség szerint.

- Gyermejkölési és Családsegítő Szolgálattal (Mecseknádasdi Családsegítő és Gyermejkölési Szolgálat, Mecseknádasd, Rákóczi u. 2-4.)

A kapcsolattartalma: a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése, esélyegyenlőség biztosítása.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

(A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

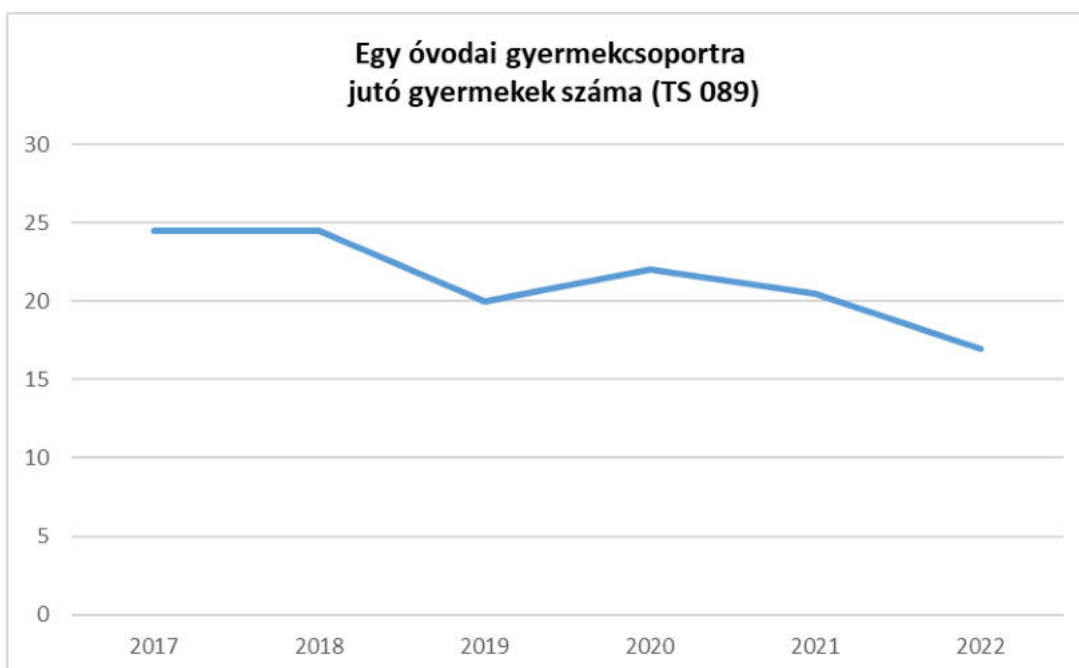
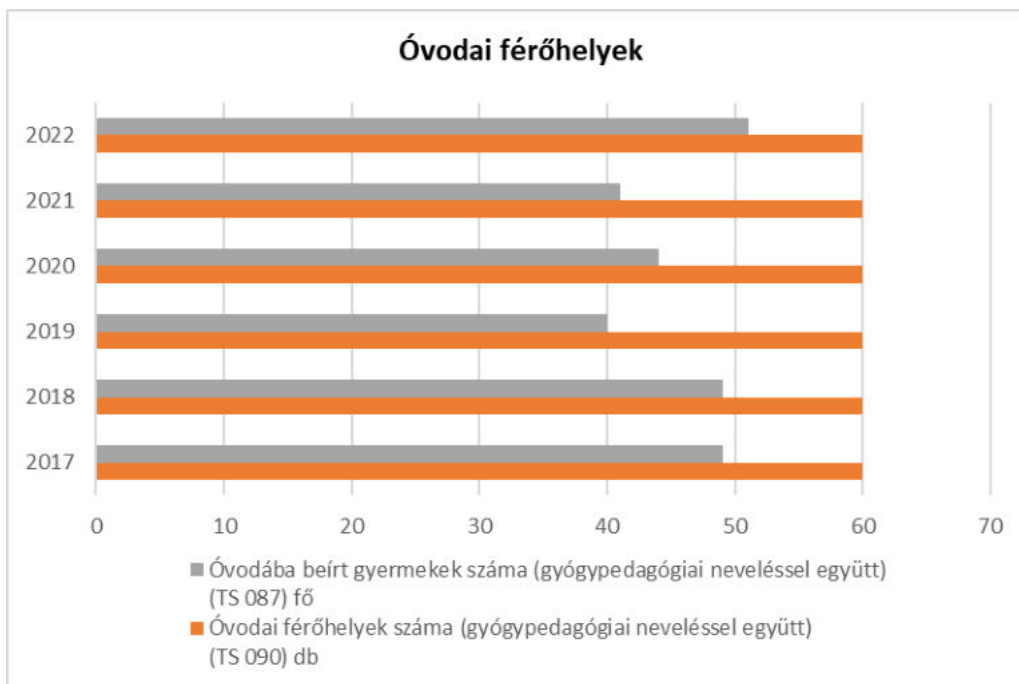
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	8	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	60	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6:30	16:30
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	21	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	6	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	6	0
Gyógypedagógusok létszáma	3	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	n.a.	2	60	1	49	0	0	25
2018	n.a.	2	60	1	49	0	0	25
2019	n.a.	2	60	1	40	0	0	20
2020	n.a.	2	60	1	44	0	0	22
2021	n.a.	2	60	1	41	0	0	21
2022	n.a.	3	60	1	51	0	0	17

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	9	1	18,00	49,38
2018	0	9	1	18,78	49,70
2019	0	8	1	22,00	51,14
2020	0	8	1	20,63	50,91
2021	0	9	1	19,56	55,11
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Mecseknádasdon az óvodai nevelést egy intézmény biztosítja, feladat ellátási helyen nincs szegregációs gyakorlatra utaló jel.

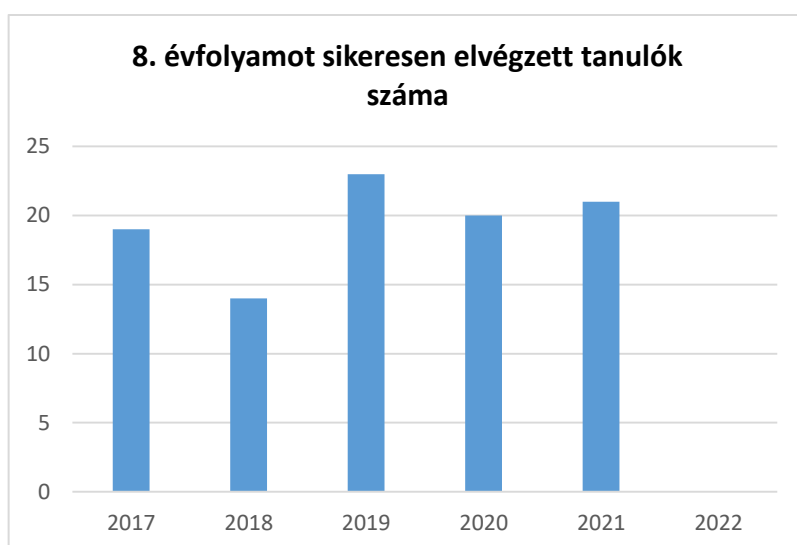
Az intézmény német nemzetiségi nevelést folytat, az óvodai nevelés két nyelven történik. Az óvodában a szülők szabad választása, írásbeli kérése alapján a gyerekek két nyelvű óvodai nevelése a Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve és a Nemzeti, etnikai kisebbség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/1997. (XI.05.) MKM rendelet szerinti nevelési program alapján történik. A gyermekekkel német nemzetiségi óvoda pedagógus diplomával rendelkező óvodapedagógusok is foglalkoznak.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Településünkön egy általános iskola működik. A kompetencia mérések eredményei az országos átlagnál alacsonyabbak mind a 6., mind pedig a 8. évfolyamon szövegértésből és matematikából is. A 8. évfolyamot befejezők aránya a 2020/2021 tanévben 100% volt.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	19
2018	14
2019	23
2020	20
2021	21
2022	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

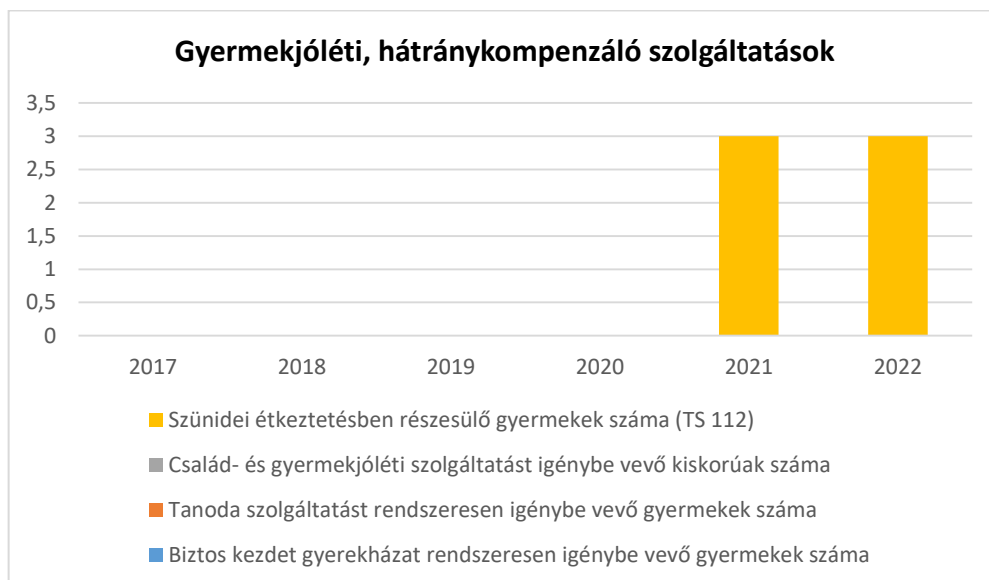
e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Az általános iskolában különböző tantárgyakból felzárkóztató foglalkozásokat szerveznek hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére. Ezek eredményessége az átlagok javulásában is mutatkozik.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	0
2018	n.a.	n.a.	n.a.	0
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	3
2022	n.a.	n.a.	n.a.	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyerekek között egyre magasabb azon gyerekek aránya, akik a közösségi programok helyett az elszigetelődést, a digitális technikai eszközöket választják	Tanórán kívüli, hétfégi, közösségi és sportprogramok szervezése. Községi helyek kialakítása, több szórakozási és művelődési lehetőséggel.
A gyerekek között egyre több a túlsúlyos, mozgás hiányos, egészségügyi problémával küzdő gyerek	Gyermekek érzékenyítése, motiválása, empátiájának fejlesztése, egészséges életmódra nevelés. Tanórán kívüli különböző egészségtudatos táplálkozást, egészséges életmódot népszerűsítő programok szervezése, bővítése
A család működését nehezítő okok közül a családok anyagi helyzete.	A családoknál a kialakult veszélyeztető tényezők csökkentése, megszüntetése.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Mecseknádasdon, ha a nők és a férfiak arányát vizsgáljuk a település teljes lakosságához viszonyítva, látható, hogy az összlakosságon belül a nők aránya, kicsivel magasabb, 52,59%. A 18-59-es korosztályt vizsgálva megállapítható, hogy a településen élő állandó népesség százalékos arányát tekintve a nők a lakosság 25,39%-át teszik ki. A korosztályok tekintetében megállapítható, hogy a legmagasabb női arány a 65 év feletti korosztályban található.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A településen élő nőket gazdasági szempontból a munkahelyek hiánya- és a foglalkoztatási nehézségek különösen sújtják. Foglalkoztatás területén, Mecseknádasdon elsősorban a közfoglalkoztatási munkaprogram ad lehetőséget. Az Önkormányzat munkatársai folyamatosan törekednek arra, hogy megtalálják a helyi lakosok elhelyezkedésének lehetőségeit. Folyamatos kapcsolatot ápolnak a Járási Munkaügyi Hivatallal.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Településünkön a munkanélküliek foglalkoztatását, jelenleg a közfoglalkoztatás keretén belül oldja meg. Ez idáig településünkön még nem érhető el a foglalkozást segítő képzési programok. A munkaerő-piacon való elhelyezkedés lehetőségei nehezebb azok számára, akik alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek. A gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára fontos cél. A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség. A hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén, mint a bérkülönbségek, a munkakör betöltéshez alkalmasság esetén is a munkáltató nem a női munkaerőt alkalmazza elsődlegesen. Az azonos munkáért járó eltérő bérezés, vagy az előmeneteli lehetőségek beszűkülése a jellemző.

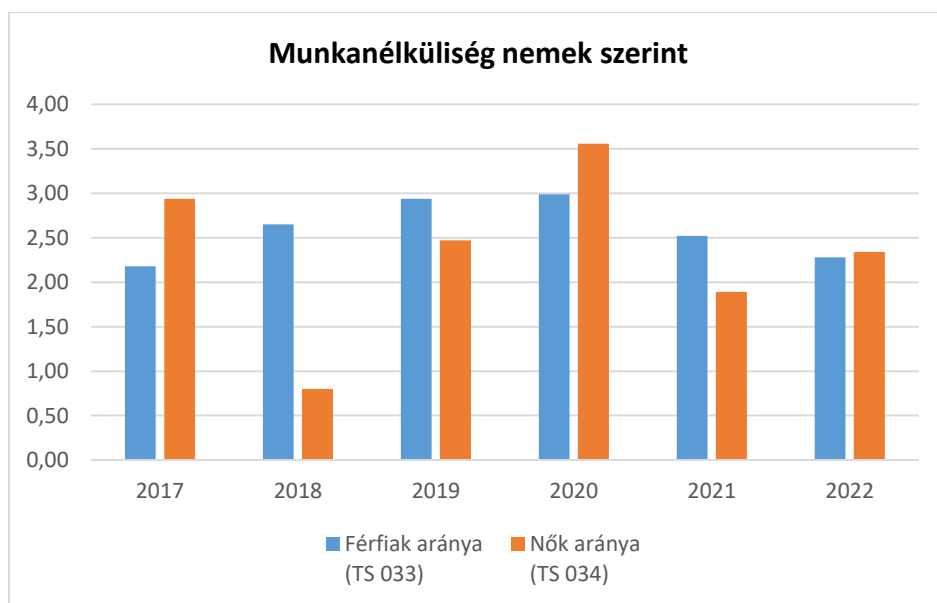
A településen a legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat. A közalkalmazottak és köztisztviselők esetén nem figyelhető meg a nők és férfiak megkülönböztetése. Ebben az esetben inkább az elnőiesedő pedagógus társadalom problémáját igyekeznek kiegyensúlyozni, hiszen a felnövekvő generációnak szüksége van mindkét nem megjelenésére a nevelésben. Ez problémát csak akkor jelent, ha nem érvényesül az egyenlő munkáért egyenlő bér elve.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	2,18	2,94	2,56%
2018	2,65	0,8	1,73%
2019	2,94	2,47	2,71%
2020	2,99	3,56	3,28%
2021	2,52	1,89	2,21%
2022	2,28	2,34	2,31%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

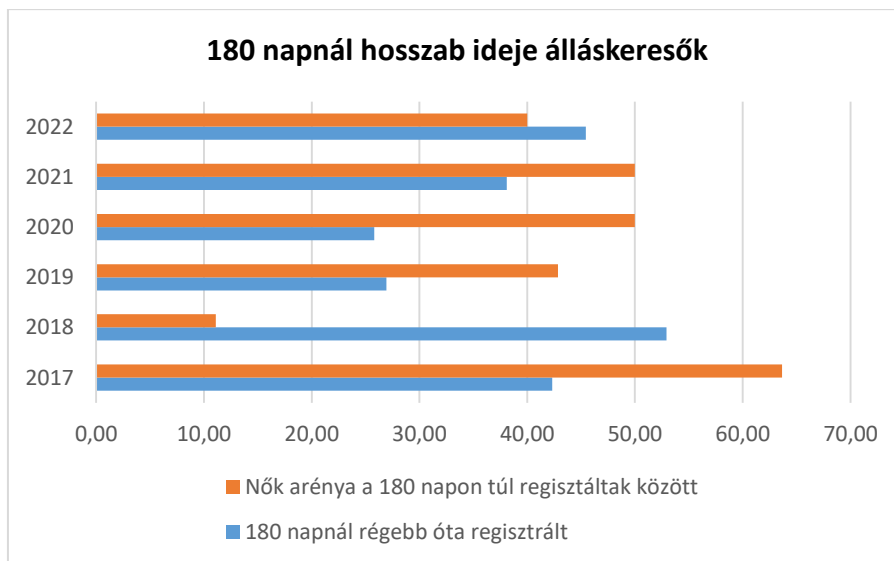
A fenti táblázatból kiderül, hogy településünkön is érvényesül az a megállapítás, hogy a vizsgált időszakban, a nők munkanélküliségi aránya kicsivel magasabb, mint a férfiaké. Ennek egyik oka, hogy a gyermekvállalás miatt több nő van az inaktívak között (GYES, GYED, GYET). A munkanélküliségbe lépő nők egy része nem állásvesztő, hanem korábban inaktív volt. Megállapítható az is, hogy a munkanélkülivé vált nők a férfiaknál kisebb eséllyel jutnak vissza a munkaerőpiacra, következésképpen az átlagosnál hosszabb időt töltenek munka nélkül, mint

a férfiak. Annak, hogy a nők száma magasabb a munkanélküliek között oka lehet az is, hogy településünkön nem elterjedtek az atipikus, részmunkaidős foglalkoztatási formák, a rugalmas munkaidő beosztás.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	42,31	63,64
2018	52,94	11,11
2019	26,92	42,86
2020	25,81	50
2021	38,1	50
2022	45,45	40

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A nők helyzete hátrányos a férfiakéhoz képest, azért nehezebb a foglalkoztatható nők helyzete a munkaerőpiacra történő bevonásnál, illetve benntartásnál, mivel többnyire a munkavállalásuk mellett a nők által ellátott családi kötelezettségek összehangolását is meg kell oldaniuk.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel, anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

A nők között kiemelten hátrányos helyzetben lévő társadalmi csoportok:

- a 45 feletti nők,
- a pályakezdők,
- a gyesen lévő, illetve kisgyermekes anyukák a munkába visszatérni vágyók.

Az esélyegyenlőség elősegítése szempontjából az önkormányzat a Komlói Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával napi kapcsolatban van, így a nők részére képzéseket indítanak - szakács képzésre, dajka képzésben való részvételre volt lehetőség az elmúlt években.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A munkanélküli nők körében a közép és felsőfokú iskolai végzettségűek aránya az országos átlagot meghaladja. Az alacsony iskolai végzettségű álláskeresők közül többen közmunkaprogram keretein belül dolgoznak. A regisztrált női álláskeresők tényleges számát jelentősen csökkenti a külföldön elhelyezkedettek száma.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Önkormányzatunknak hátrányos megkülönböztetésről vagy jogellenes elkülönítésről a foglalkoztatás területén nincs tudomása. Ezzel kapcsolatos bejelentés az elmúlt években nem érkezett sem az önkormányzattal szemben, sem az önkormányzat felé.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik, mivel általában túlnyomórészt ők látják el a gyerekeket és az időseket.

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Településünkön a gyermekek napközbeni ellátása bölcsődében, óvodában és az általános iskolában biztosított.

Mecseknádasdon biztosított a gyermekek bölcsődei elhelyezése, amely elsősorban az anya munkavállalását segíti, de néhány esetben a család szociális helyzete is indokolja a kisgyermek bölcsődei ellátását.

Településünkön a bölcsődei és az óvodai ellátás egy intézmény keretein belül valósul meg.

A rugalmas munkaidő nem igazán jellemző a településen és környezetében. A családi feladatok összeegyeztethetőségét támogató szolgáltatások elérhetősége sem jellemző.

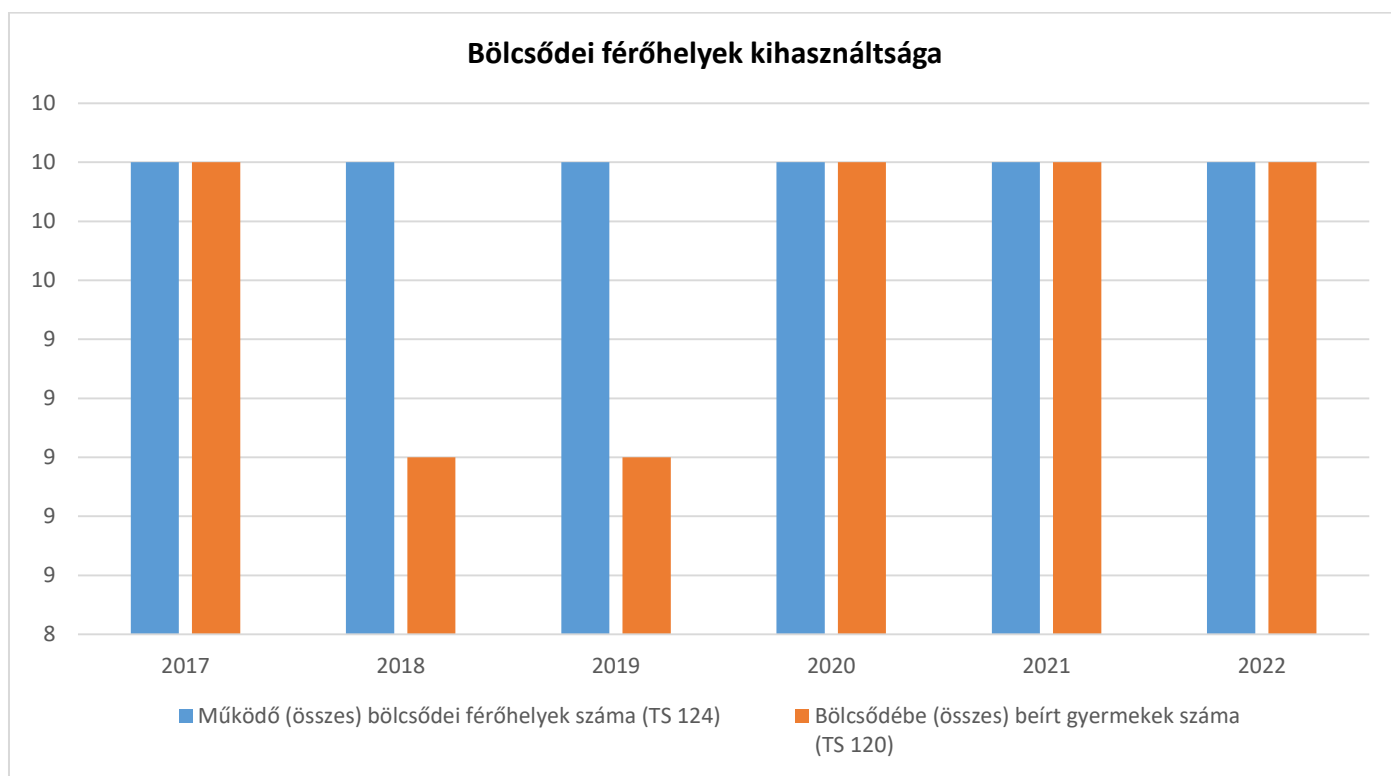
5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	10.	10
2018	10.	9
2019	10.	9
2020	10.	10
2021	10.	10
2022	10.	10

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	10	10
2018	0	0	0	0	0	0	10	9
2019	0	0	0	0	0	0	10	9
2020	0	0	0	0	0	0	10	10
2021	0	0	0	0	0	0	10	10
2022	0	0	0	0	0	0	10	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői szolgálat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet kell fordítani. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban megkezdi a védőnő beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújt a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

A védőnői hálózat nagy figyelmet fordít a szociális okból vagy gondatlanságból veszélyeztetettségben élő gyermekek folyamatos nyomon követésére és a társszervekkel való kapcsolat felvételre.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-
2022	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A vizsgált időszakban a Család és Gyermejkölési Szolgálat felé nem érkezett jelzés családon belüli erőszak esetében. Előfordulhat több családon belüli erőszak is, azonban a bántalmazott fél nem keresi fel a segítőkét. Rejtettnek tekinthető az is, mikor a jelzőrendszer értesül az esetleges bántalmazásról, de az elszennvedő fél nem tesz feljelentést, nem keres külső megoldást. A krízishelyzet megoldására lehetőségként rendelkezésre állnak az anyaothonok, de a mentálisan megfélemlített nők csak hosszú idő után ébrednek rá, hogy nincs más megoldás.

A legtöbb esetben első segítséget családon belül keresnek s találnak is. Megállapítható, hogy településünkön nem jellemző a nőket érő, illetve a családon belüli erőszak.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A Családok Átmeneti Otthonán belül az anyaothton elsődleges feladata a prevenció, segítség arra, hogy veszélyhelyzetben ne kelljen a gyermeket kiemelni a családból. A legközelebbi anyaothton Pécsen működik, de előfordult, hogy az apa fenyegető magatartása miatt távolabbi anyaothtonban kapott elhelyezést az anya és gyermekei. További lehetőség a családból kiemelt gyermekek elhelyezése tekintetében - a Nevelőszülői Hálózaton keresztül - nevelőszülőkhöz helyezhetik el.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

Mecseknádasd Önkormányzata Képviselő-testület tagjai jelenleg nagyobb százalékban nők töltik be. Az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények vezetői azonban egytől egyik nők, a Német Önkormányzat tagjainak 75%-a nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nők és a férfiak között társadalmi egyenlőtlenség a legnehezebben tetten érhető igazságtalanság a társadalom részéről. A kisgyermekes anyák foglalkoztatási aránya kicsi. (Annyi idő alatt, amíg az anya otthon van kisgyermekével/gyermekeivel sajnos sok esetben vagy a munkaköre, vagy a munkahelye szűnik meg. Előfordul, hogy képzéseken, átképzéseken vesznek részt az elhelyezkedés érdekében. A gyermekek nyári napközbeni elhelyezése is gondot okoz azon szülőknek, akik nyáron is folyamatosan dolgoznak, ennek enyhítésére a Faluház szervez programokat, táborokat.) Tapasztalatok alapján a leggyakrabban előforduló, a

nőket helyi szinten foglalkoztató társadalmi problémák a munkanélküliség, alulképzettség, kismamák bezártság érzése, magányosság.

A kismamák problematikájának enyhítésére jó kezdeményezés a Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat szervezésében a „Baba-Mama torna”. Az IKSZT munkatársai - a GYES-en, GYED-en lévő kismamák képzettségi szintjén is javítandó - különböző szakkörök, nyelvtanfolyamok, számítógép ismereti, felhasználói képzési programokat szervez.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nők körében magasabb a munkanélküliség, mint a férfiak körében	Oktatási, képzési támogatások, felzárkóztató képzések, átképzések az anyák hatékony munkaerő-piaci integrációjának elősegítése érdekében.
Gyermeüket otthon nevelő nők, anyák a közösségtől elzárt életet élnek, életterük szűkül. Következmény: elzárkózás, depresszió, elszigetelődés.	A gyermeüket otthon nevelő nők, anyák bevonása a közösségi életbe.
A dolgozó és egyesül élő anyák gyerekeinek elhelyezése nyári szünetben nehezen megoldott.	A dolgozó anyák gyerekeinek nyári szünet idejére történő elhelyezése nyári napköziben Faluház ingyenesen hozzáférhető programjainak segítségével.
Sok kisgyermekes anya számára nehézséget jelent a hivatás és a család összehangolása	A munkahely és a magánélet összeegyeztethetőségét segítő szolgáltatások biztosítása.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Az időskorúak életciklusára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasságban élők aránya, és növekszik az egyedül élők száma, mert:

1. növekszik az emberi átlag életkor,
2. magasabb a középkorú korosztály halandósága,
3. nők élettartama hosszabb, mint a férfiaké

Az időskorban jellemző betegedések kialakulása-, mint a keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, a daganatok kialakulása, az ízületi problémák – és emellett a pszichés problémák is megjelennek. Az idős ember egyedül marad, elmagányosodik, a szellemi és fizikai aktivitása csökken, önellátási képessége romlik. Ez sok idős embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakran alakul ki a depresszió és a demencia. A betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölötti korosztálynál jellemzőek a súlyos, krónikussá alakuló megbetegedések kialakulása.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Mecseknádasdon az idősök száma a lakosság szám csökkenésével együtt szintén csökken. Mecseknádasd lakosságának több mint 27 %-a 65 év feletti.

2017-ben az 393 fő 65 év feletti állandó lakosból 186fő volt a nő és 251 fő a férfi.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú; és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít. A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

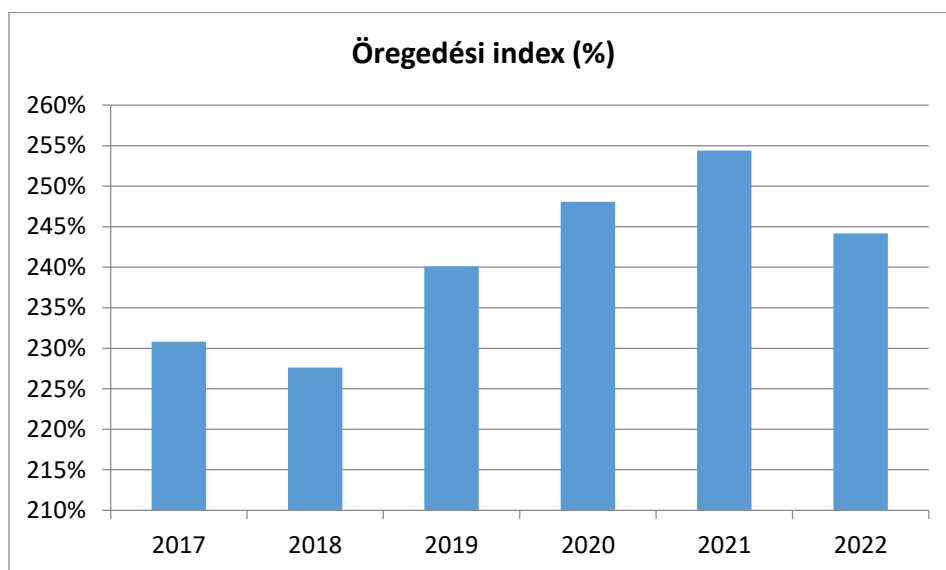
1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;

4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma. Mivel az idős emberek családjának aktív tagjai sok esetben külföldön dolgoznak, vagy nem is a településen élnek, nagy a veszélye a településen az idősek elmagányosodásának, elszigetelődésének.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	397	172	230,81%
2018	412	181	227,62%
2019	437	182	240,11%
2020	449	181	248,07%
2021	463	182	254,40%
2022	459	188	244,15%

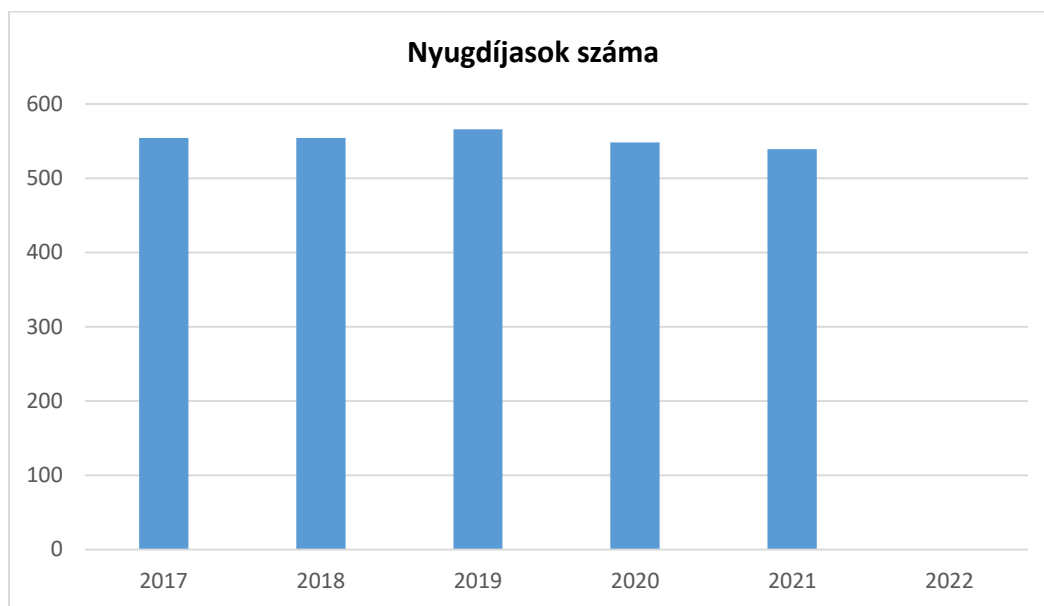
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

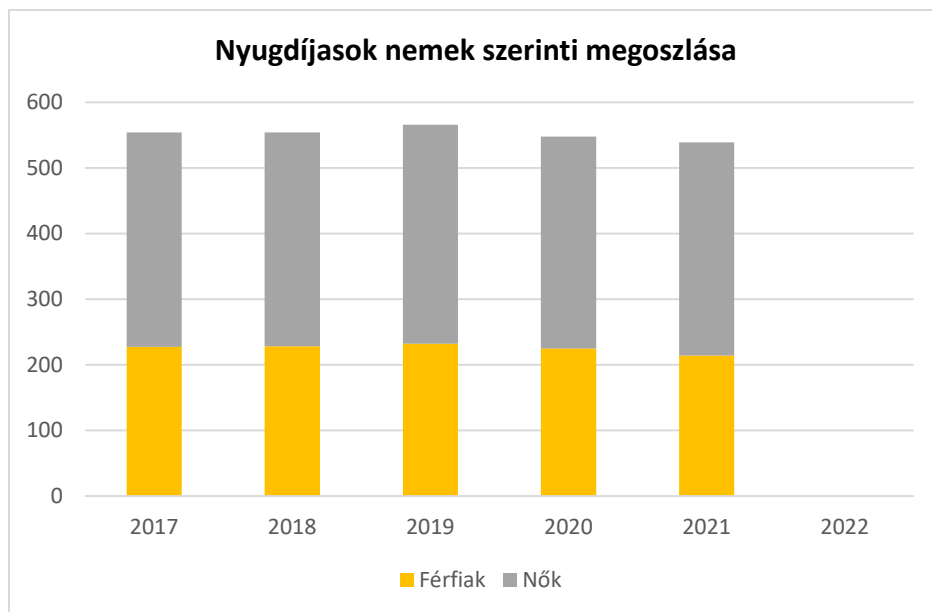
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	227	327	554
2018	228	326	554
2019	232	334	566
2020	225	323	548
2021	214	325	539
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

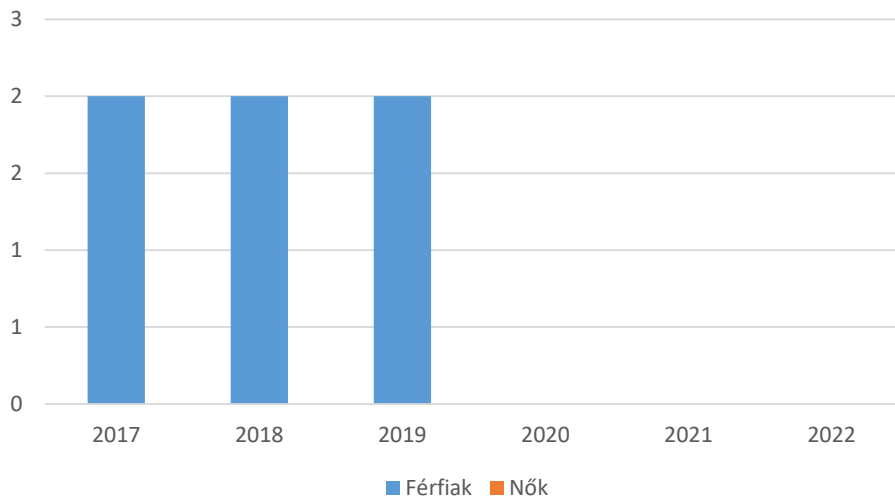

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

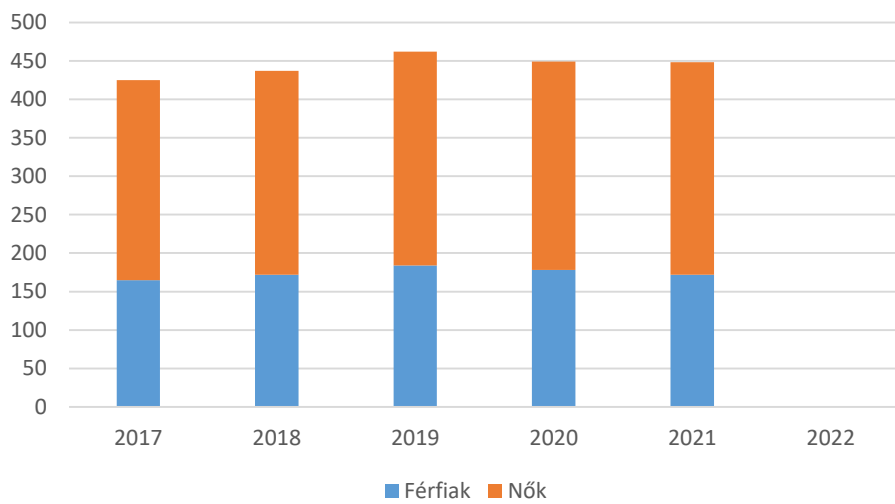
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	2	0	165	260	0	18	1
2018	2	0	172	265	0	16	1
2019	2	0	184	278	0	13	1
2020	0	0	178	271	0	12	1
2021	0	0	172	276	0	8	1
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	1

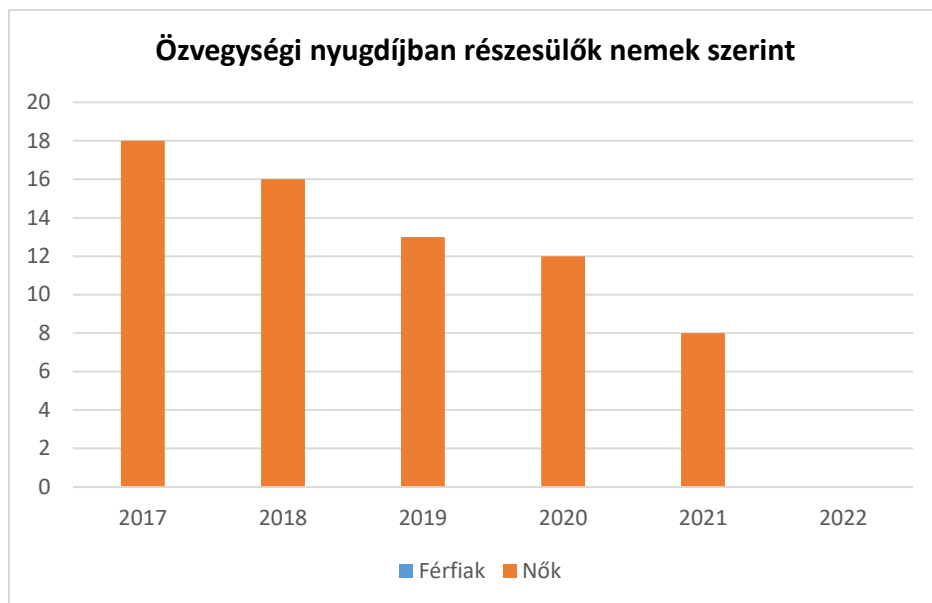
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Életkoron alapuló ellátás nemek szerint

Öregségi nyugdíjban részesülők nemek szerint

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Mecseknádasdra is jellemző, hogy népes a nyugdíjas korú lakosság. Fizikai aktivitásukat megtartva részt vesznek a fiatal családtagok mindennapi feladataiban, segítik a legifjabb nemzedék ellátását. Gondozzák a környezetüket, a kiskertből termelt zöldséggel, gyümölccsel ellátják a családot. Szívesen vesznek részt a falu rendezvényein, tevékenyek a szervezésben, lebonyolításban.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	26	17	26	31	21	22
41-45 év (TS 042)	Fő	2	2	2	5	5	1
	%	7,69%	11,76%	7,69%	16,13%	23,81%	4,55%
46-50 év (TS 043)	Fő	2	0	1	3	5	5
	%	7,69%	0,00%	3,85%	9,68%	23,81%	22,73%
51-55 év (TS 044)	Fő	2	2	4	5	3	4
	%	7,69%	11,76%	15,38%	16,13%	14,29%	18,18%
56-60 év (TS 045)	Fő	6	3	2	5	0	2

	%	23,08%	17,65%	7,69%	16,13%	0,00%	9,09%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4	2	2	3	1	2
	%	15,38%	11,76%	7,69%	9,68%	4,76%	9,09%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen; A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 62. §-a szerinti szociális étkeztetés, a 63. §-a szerinti házi segítségnyújtás, valamint a 65/F. §-a szerinti nappali ellátás szociális alapszolgáltatásokat a Mecseknádasdi Gyermekjóléti és Szociális Társulás által alapított és Mecseknádasd Önkormányzata által fenntartott Mecseknádasdi Gondozási Központ intézménye útján látja el. Az IKSZT az elmúlt időszakban több olyan képzési programot is szervezett, amely az idősek tanulását segítette.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A nyugdíjas korosztályúak, akik legálisan munkához szeretnének jutni azok most megtehetik. 2019-ben kimondottan vonzóvá vált mind a nyugdíjas munkavállalók, mind a munkáltatók számára a nyugdíjasok foglalkoztatása. Ez alapvetően háromféle módon történhet: nyugdíjas munkavállaló munkaviszonyban történő foglalkoztatása (a nők kedvezményes nyugdíjában részesülők is ebbe a kategóriába tartoznak); közérdekű nyugdíjas szövetkezetben való foglalkoztatás; illetve a nyugdíjas dolgozhat kiegészítő tevékenységet folytató vállalkozóként is. Mindhárom lehetőség különféle adó- és járulék előnyöket kínál a munkavállalók és a munkaadók számára egyaránt.

Jelen helyzetben lényegében megállapítható, hogy a nyugdíjasokon múlik: akarnak-e még dolgozni, vagy sem, a lehetőség biztosított erre. A nyugdíjas munkavégzés legfőbb akadálya az egészségi állapot, vagy a családi körülmények, az emberek többsége ezzel együtt változatlanul minél előbb nyugdíjba szeretne vonulni, és a nyugdíjas éveiben nem szeretne dolgozni.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az idősekkel való foglalkozás helyi közszolgáltatások terén megfelelő színvonalú. Az egészségügyi, szociális, és egyéb szolgáltatások egy része a település minden lakosa számára biztosított. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező közszolgáltatási feladatának. Az idősek számára is, a településen belül megoldott az egészségügyi alapellátáshoz való hozzáférés. Egy orvos látja el a háziorvosi szolgálatot. A településen a szociális ellátórendszer szereplője az önkormányzat, valamint az önkormányzat által fenntartott Mecseknádasdi Gondozási Központ mely az alábbi, időseket is érintő szociális feladatokat látja el:

Étkeztetés (alapellátás)

Házi segítségnyújtás (alapellátás)

Nappali ellátás (Idősek Klubja) (alapellátás)

Családsegítés (alapellátás)

Támogató szolgáltatás

Tartós elhelyezést biztosító, ápolást gondozást nyújtó idősek otthona (szakosított ellátás)

Az idősek nappali ellátását, a napi egyszeri meleg étkezést és a házi segítségnyújtást a Mecseknádasdi Gondozási Központ

A nappali ellátásban azok igényelnek, akik - önmaguk ellátására részben képesek- önkéntesen részt vesznek a Mecseknádasdi Gondozási Központ életében, naponta összegyűlnek beszélgetnek, játszanak, étkeznek aktívabb időskorra vágnak. Házi segítségnyújtást is kérhetnek az idősek, akiket saját otthonukban látnak el az önálló életvitel fenntartásának szükségleteinek megfelelően.

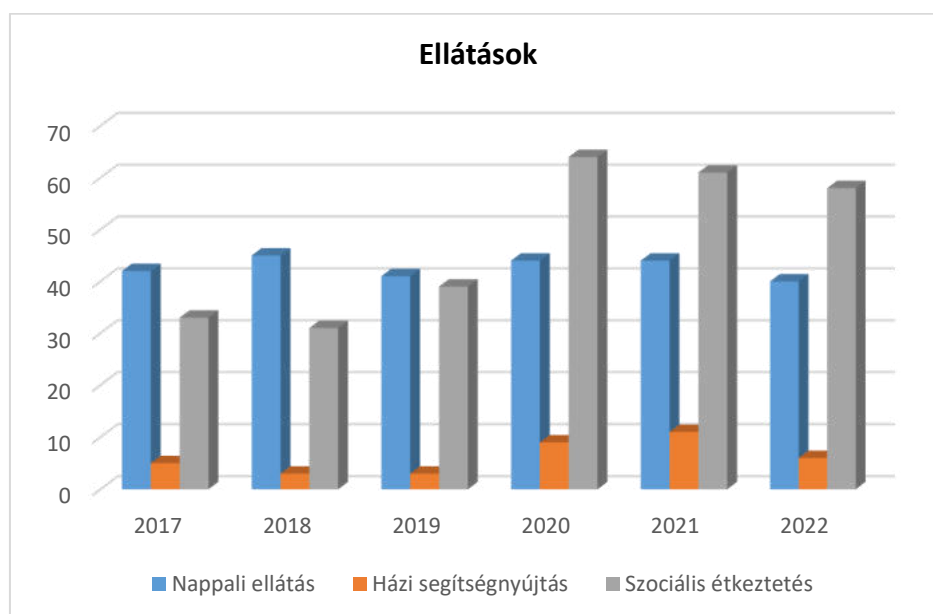
A közösségi közlekedéshez való hozzáférés is biztosított, távolsági és helyközi járással.

Az alapellátás megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális helyzetükből vagy más okból származó problémák megoldásában.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idős korúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idős korúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	397	42	5	33
2018	412	45	3	31
2019	437	41	3	39
2020	449	44	9	64
2021	463	44	11	61
2022	459	40	6	58

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. Házi segítségnyújtás keretében főként idős emberekről, fogyatékos személyekről, valamint azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről gondoskodnak, akik a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetbe történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához.

A házi segítségnyújtás keretében biztosítják:

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani és nyugdíjasok, nyugdíjszerű ellátásban, időskorúak járadékában, fogyatékosági támogatásban részesülők, vagy egészségkárosodottak rendszeres szociális segélyében részesülnek, vagy azok a személyek, akiknek az étkeztetését egészségi állapotuk indokolja.

Az ellátás történhet az étel kiszolgálásával egyidejű helyben fogyasztással, elvitelének lehetővé tételével, lakásra szállítással.

Ha az étkeztetésben részesülő személy egészségi állapota indokolja, a háziorvos javaslatára diétás étkeztetés biztosított.

Idősek Klubja elsősorban a saját otthonukban élő egészségügyi állapotuk vagy idős koruk miatt, szociálisan és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, igény szerint napközbeni étkezésre.

Az Idősek Klubja tagjainak lehetőségük van az intézmény gépjárművét igénybe venni a klubba történő bejáráshoz, így a mozgásukban korlátozott személyek is részt tudnak venni különböző programokon. Az idősek klubja nyitott formában működik, nemcsak klubtagok, hanem a mecseknádasdi lakosok is részt vehetnek programjaikon (pl. egészségügyi felvilágosítás, bálók, közös karácsony, kirándulások stb.).

A szociális gondozók szabadidős programokat szerveznek, szükség szerint megszervezik az egészségügyi alapellátáshoz jutást (orvoshoz kísérés, felvilágosító előadások szervezése, mentális gondozás), segítenek hivatalos ügyek intézésében.

Amennyiben a szociális támogatásra rászorult személyekről az alapellátás keretében nem lehet gondoskodni, akkor az állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formákban kell részükre ellátást biztosítani.

A bentlakásos ellátást nyújtó intézmény elsősorban az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek teljes körű ellátásáról gondoskodik. Az Idősek Otthonában azoknak a nyugdíjkorhatárt betöltött személyeknek az ápolása, gondozása történik, akiknek egészségi állapota rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényel.

A bentlakásos intézmény az ellátást igénybe vevők teljes körű ellátását, ápolását, gondozását biztosítja. A korszerű intézmény megfelel a jogszabályban meghatározott személyi és tárgyi feltételeknek.

A gondozási tevékenység során az ellátottak részére olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget kell biztosítani, amelynek során szociális, testi és szellemi állapotuknak megfelelő egyéni bánásmód keretében a hiányzó, vagy csak korlátozott meglévő testi-szellemi funkciók helyreállítására kerüljön sor.

Az ápolás folyamán a gondozási feladatok ellátása során közvetlenül felmerülő és az intézményi ellátás keretei között biztosítható egészségügyi állapot helyreállítását célzó tevékenységet kell végezni.

Biztosított az ellátottak egészségi állapotának folyamatos ellenőrzése, az egészségügyi tanácsadás, az intézmény keretei között megoldható gyógykezelés.

A Gondozási Központ épülete több egységből tevődik össze.

A Központ egyik új szárnya 2006-ban épült, itt a tetőtérben 5 apartman található.

A központ legújabb szárnyának építése 2011-ben fejeződött be. Ebben a részben kapott helyett a háziorvosi rendelő, a gyermekorvos, a védőnői szolgálat, a családsegítők, valamint épült egy tágas ebédlő és nappali ellátáshoz kapcsolódóan pihenőszobák, valamint tálaló és kiszolgálóhelyiségek.

Kiemelt figyelmet fordítunk az újonnan nyugdíjassá válók rétegére, akik ezt a változást nehezen élik meg. Szeretnénk hasznosságtudatukat továbbra is fenntartani, számítanánk önkéntes munkájukra.

Az idősek célcsoportjánál az élhetőbb élet lehetőségének biztosítása a cél. Célunk, hogy a célcsoport tagjai érezzék, hogy szépen, emberi méltósággal is lehet megöregedni, abban a faluban, ahol éltek és dolgoztak, ott idős korban is megbecsült tagjai a közösségnek, így a társadalmi kirekesztődés csökkenne.

Ez megvalósul a szolgáltatások egymásra épülésével, a nyugdíjasok számára szervezett programok bővítésével. Ehhez szorosan kapcsolódik a szociális alapszolgáltatásoknak helyt adó új épület felépítése, mely közösségi teret biztosít a különböző programokhoz, rendezvényekhez.

Az önkormányzat rövid távú célja a Szociális Gondozási Központ régi szárnyának felújítása, valamint az ingatlanon újabb szenior apartman-házak felépítése. A tervhez szükséges források egy része már rendelkezésre áll EU-s és hazai pályázati támogatás elnyerésének segítségével.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférést az IKSZT biztosítja, ahol különböző szervezett programok és mozgókönyvtári ellátást biztosított. Az idősek számára a kulturális, közművelődési szolgáltatáshoz való hozzáférést az Idősek Otthona és az IKSZT (Faluház) biztosítja. A nyugdíjasok számára egész évben gazdag, sokszínű programokat nyújtanak.

c) idősek informatikai jártassága;

Az idős emberek is ismerkednek az informatikával. de nehéz mérhető, hiteles adatot kapni arról, hogy milyen arányban használja ez a korosztály az internetet. A megkérdezés mellett következtetések lehet levonni, a tért hódító közösségi hálón való megjelenése az időből.

A települési önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a lakosság teljes körű információkat kap akár az ügyintézéshez, és folyamatosan a települést érintő legfrissebb hírekhez való hozzájutás is biztosított a lakosság számára. A közszolgáltatások infokommunikációs akadálymentesítése nem megoldott. Az idősek informatikai jártasságára vonatkozó adatokkal nem rendelkezünk.

d) a generációk közötti programok.

A Mecseknádasdi Schlossgarten Óvoda és Bölcsőde több alkalommal is szervez olyan programot, ahol a kisgyermek együtt töltik idejüket az idősekkel. Kisebb műsorral készülnek, amit az otthonban előadnak az időseknek, amit ők nagy szeretettel fogadnak.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az időseket célzó programokat a településen a közintézmények közül leginkább a Gondozási Központ szervez. A Gondozási Központ az Idősek Klubja keretében szervez az idősek érdeklődési körét kielégítő ismeretterjesztő, kulturális programokat.

A programokon a klub tagjain kívül más érdeklődők is részt vehetnek. Az önkormányzat évek óta megrendezi az idősek tiszteletére az Idősek Napját.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A Szociális Gondozási Központ régi épületszárnya leromlott állapotú, az épületgépészet elavult.	Az időseket ellátó intézmény infrastrukturális, valamint tárgyi feltételeinek fejlesztése a régi épületszárny külső felújítása, tálalókonyha felújítása, orvosi szoba felújítása. Vizesblokkok felújítása, közösségi terek burkolatának cseréje.
Az egyedül maradt idősek nem tudják fenntartani a többgenerációs, rossz hőtechnikai adottságokkal rendelkező családi házukat	Senior apartmanházak építése
A magányos, idősek elszigetelődése.	Az egyedül élő idősek intézményi, illetve civil szervezeteken keresztül történő segítése, jelzőrendszeres készülékek számának igény szerinti bővítése, a „Gondosóra” programban való részvétel segítése, támogatása
Gondozási Központban a szakember után pótlás problémás	Munkahely megtartó intézkedés
A nyugdíjasokat tömörítő civil szervezetek programjainak és rendezvényeinek anyagi és infrastrukturális támogatása	Az önkormányzati tulajdonban levő közösségi terek fejlesztése, civil szervezetek rendezvényeinek anyagi támogatása.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

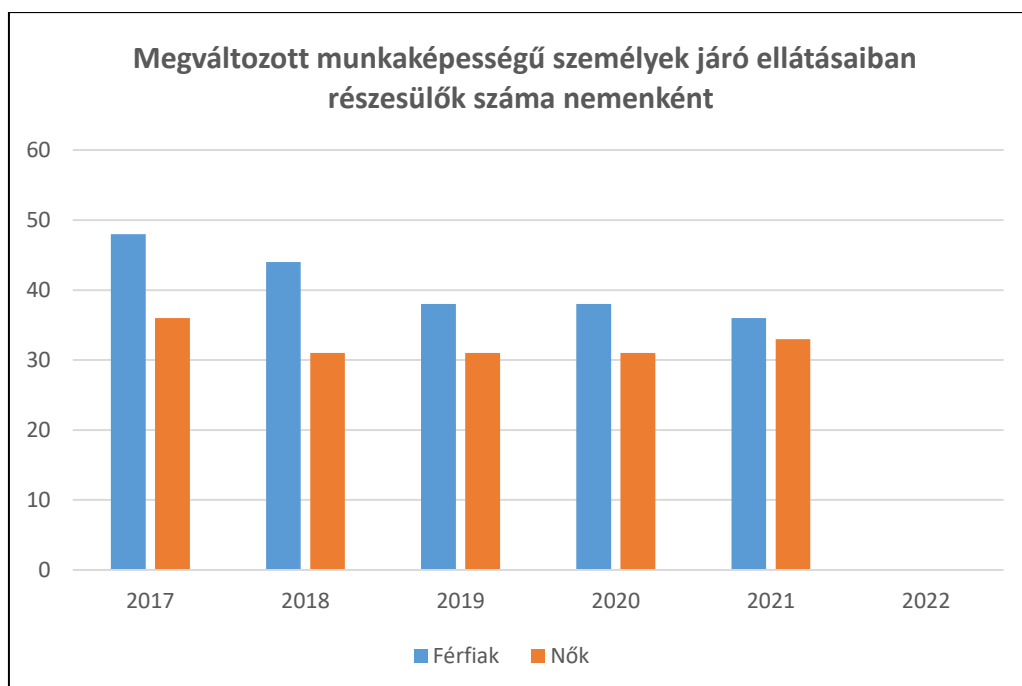
Az Európai Unióhoz való csatlakozás egyik feltétele volt, hogy az állampolgárok- köztük a fogyatékkal élő emberek- számára biztosítva legyen az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden területén. A szociális, egészségügyi ellátásban, mint a fizikai és kulturális környezetben, valamint az iskoláztatási, munkalehetőségek a társadalmi élet, a sport és a szórakozás területén is. Ezen emberek számára kiemelt célként a minőségi szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés a fő cél. Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményi ellátások területén is, az intézmények kiépítésével átalakításával. A legsérülékenyebb társadalmi csoportot a fogyatékos emberek és családjaik alkotják.

Magyarországon 577 ezer fogyatékkal élő ember él a 2012-es népszámlálási adatok szerint. Az aktív korú megváltozott munkaképességű személyek számát a Nyugdíjfolyósító szerv adatai alapján 700 ezer főre tehető. Ezen célcsoport tagja Magyarországon 7-9%-ra tehető azok aránya, akik dolgoznak, míg az Európai Unióban ez az arány 40%-ra tehető. Az esélyegyenlőség megteremtése területén az egyik legfontosabb célkitűzés a szemléletformálás. A fogyatékos emberek integrációja mindannyiunk feladata és érdeke. Az egyenlő hozzáférés nem csak a rámpák, liftek speciális táblák jelentik, hanem azt, hogy a fogyatékos embert egyenrangúnak, egyenjogúnak kell tekinteni. Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, a komplex akadálymentesítés, amely lehetővé teszi a látássérült, a hallássérült, a mozgássérült, valamint a fogyatékos emberek is igénybe vehetik. Az akadálymentesítés alapkövetelménye, az egyetemes tervezés módszere. Hazánk is igyekszik különböző intézkedésekkel, programokkal, törvényekkel, rendeletekkel elősegíteni a fogyatékosok esélyegyenlőségét.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	48	36	84
2018	44	31	75
2019	38	31	69
2020	38	31	69
2021	36	33	69
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Az önkormányzat a fogyatékkal élőket közfoglalkoztatásban nem foglalkoztat, mivel a helyi nyilvántartás alapján fogyatékkal élő 1993. évi III. törvény alapján aktív korú ellátott nincs, regisztrált álláskeresőről sincs tudomása, s ilyen irányú igény sem érkezett.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Településünkön kevés a foglalkoztatási lehetőség a fogyatékkal élők számára, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. Jelenleg nincs a településen csak fogyatékkal élőket, vagy megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató munkáltató.

Az önkormányzat a fogyatékkal élő személyeket is igyekszik bevonni az éppen futó közmunka programokba, de ez sajnos nem mindig lehetséges.

Az adatgyűjtés során a településről kevés adat érkezett a fogyatékossgal élő állampolgárokról.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A településen nincs ilyenről tudomásunk.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Településünkön a korábban már részletezett, Gondozási Központ intézményi keretei között biztosított a házi segítségnyújtást és az étkeztetés, melyet, mint szociális alapszolgáltatásokat a fogyatékkal élők is igénybe vehetik.

A fogyatékosok részére is, mint a település minden lakosának egyaránt programlehetőséget kínál a Faluház, valamint az Idősek Klubjában tartott rendezvényekre bárki ellátogathat.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Településünkön nincs pontos felmérés, statisztikai adat a fogyatékkal élőkről, ezért nem is lehet pontos elemzést készíteni a fogyatékkal élők helyzetéről, egészségügyi, lakhatási és foglalkoztatási helyzetéről, szükségleteiről.

E célcsoport részére szervezett szolgáltatásokat, ellátásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján lehet tervezni. Helyi adat a pénzbeli és természetbeni ellátásokra, kedvezményekre vonatkozóan nem áll rendelkezésünkre.

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, mint például az alanyi közgyógyellátásban részesülők körében, de hiteles statisztikai adat, kimutatás ezen vonatkozásban nincs. A fogyatékkal élő személyek számára külön pénzbeli és természetbeni ellátást és kedvezményt az önkormányzat nem nyújt, és erre az ellátásra vonatkozó helyi rendeletünk nincs.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Településünkötől 30 km távolságra működik Pécsett Fogyatékos Személyek Nappali Intézménye, ahová településünkről is járnak ellátottak, akiket a támogató szolgálat szállít az intézménybe.

Az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Pécsváradi Tagintézményében lehetőség van arra, hogy a településünkön élő 0-23 korú fogyatékkal élő személyek különböző szolgáltatásokat vegyenek igénybe.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Mecseknádasdon a középületek jelentős része teljesen vagy részlegesen akadálymentesített.

Az óvoda és a bölcsőde, valamint az általános iskola és a Gondozási Központ szárnya az orvosi rendelőkkel és a családsegítő és védőnői szolgálat helyiségeivel együtt teljesen akadálymentesített. Az IKSZT, Faluház szintén akadálymentesített, valamint a Polgármesteri Hivatal ügyféltére is megközelíthető akadálymentesen.

A Civil Szervezetek Háza jelenleg még nem akadálymentesített, de a jövőben kiemelt célként jelentik meg a probléma megoldása.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A hivatali ügyintézés jelenleg részben akadálymentes a Polgármesteri Hivatalban. Önkormányzatunk rendelkezik saját honlappal. Honlapunkon az e- ügyintézés működik, az ügyintézéshez szükséges tájékoztatók, kérelmek letölthetők. Településünkön elérhető a családsegítés, az étkeztetés, a házi segítségnyújtás. A szociális alapszolgáltatásokat társulás keretében oldjuk meg. A település nagyságából fakadóan a fogyatékos személyek, a hajléktalanok, valamint a szenvedélybetegek helyi ellátása, valamint a fogyatékosok szociális szakellátása helyben nem megoldott.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása nehéz feladat a hatóságok előtt. Azon vállalkozások, amelyek EU forrásra pályáznak, a nyertes projekt keretében az akadálymentesítést kötelező tevékenységként elvégzik. Ez a tény azt vetíti előre, hogy az előttünk álló évtizedben a vállalkozások fokozatosan, de eleget fognak tudni tenni e kötelezettségüknek.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése, akadálymentes parkolóhely csak részben biztosított a településen.

Különös figyelmet szükséges fordítani arra, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános alapelvként jelenjen meg – és ezáltal minden vonatkozásban érvényesüljön – az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszer.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A szociális alapszolgáltatásokat társulás keretében oldjuk meg. A település nagyságából fakadóan a fogyatékos személyek, a hajléktalanok, valamint a szenvedélybetegek helyi ellátása, valamint a fogyatékosok szociális szakellátása helyben nem megoldott.

Településünkötől 30 km távolságra működik Pécssett Fogyatékos Személyek Nappali Intézménye, ahová településünkről is járnak ellátottak, akiket a támogató szolgálat szállít az intézménybe.

Az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Pécsváradi Tagintézményében lehetőség van arra, hogy a településünkön élő 0-23 korú fogyatékkal élő személyek különböző szolgáltatásokat vegyenek igénybe.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Az önkormányzat próbál segíteni, támogat minden olyan civil szervezetet, alapítványt, amelyek hátránykompenzáló szolgáltatásokat nyújtanak, vagy kívánnak bevezetni.

7.4. Fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Mecseknádasd Önkormányzata a településen fogyatékkal élőket minden települési rendezvényre hívja és várja. Minden program helyszíne akadálymentesen megközelíthető és minden célcsoport és korosztály számára nyitott.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések nem relevánsak.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közüntézmények akadálymentesítése csak részben megoldott a településen	Közüntézmények akadálymentesítése pályázati források segítségével
A közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése csak részlegesen megoldott a településen. A településen kisutcák (ahol nincs hely járda kialakítására) aszfaltozása, akadálymentesítése.	Pályázati források keresése, az akadálymentesítés kialakítása.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Teljeskörű és a település egészére kiterjedő akadálymentes települési infrastruktúra kialakítása szükséges.	Belterületi utak fejlesztése a településen: Virág u., Bem u., Arany János u., Mező, Erkel, Szőlő, Patak, Külterület utca.
Lakhatási feltételek javítása, a település szebbé tétele a fiatalok elvándorlása és az előregedési index csökkenése érdekében.	Külterület utca esetében csatlakozás a vezetékes víz- és szennyvíz hálózathoz. Az egész településen fásítás, virágosítás
Fiatalok elvándorlása Mégváltozott munkaképességűek foglalkoztatása Nyugdíjasok foglalkoztatása Nők foglalkoztatása	Helyi munkahelyek létesítése, ipari Park fejlesztése
Egészségesebb életmód, aktív mozgás hiánya minden célcsoportot érint	Kerékpár utak bővítése, fitnes park létesítése. IKSZT programok, prezentációk szervezése egészséges életmóddal kapcsolatosan.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Mecseknádasd Önkormányzata, és a Német Önkormányzat, az egyházi és civil szektor között jól működő kapcsolat alakult ki.

Civil szervezet neve	A szervezet tevékenységéhez kapcsolódó közfeladat
„Alte Kameraden Blaskapelle” Fúvószenekari Egyesület	Magyarországi hagyományos német nemzetiségi fúvószenei kultúra ápolása; hangfelvételek készítése, a fellelhető kotta anyagok digitalizálása, elsősorban archiválás céljából; közművelődési tevékenység, a fellépések és koncertek révén.
Kelet-Mecsek Gyöngyei Falusi Turisztikai Egyesület	Mecseknádasd, Ófalu és Óbánya térségek kulturális örökségének megóvása, a helyi tradíciók a német nemzetiségi hagyományok ápolása és bemutatása, falusi turizmus
Mecseki Borrend Egyesület	A Mecsek és környéke borkultúrájának ápolása és terjesztése. A mecseki borok hírnevének megőrzése, mind belföldi és külföldi népszerűsítése, reklámozása. A borkultúra oktatása bortanfolyamok, borbemutatók szervezésén keresztül, melyek során cél, hogy a borfogyasztás gasztronómiája és a kulturált borfogyasztás széles körben elterjedjen. A magyar bor és azon belül a Mecsek és környéke borainak a védelme. A régi, több évszázadra visszanyúló helyi borkultúra felkutatása, megőrzése, különösképpen a helyi, népi bordalok, versek összegyűjtésén és kiadásán keresztül. A helyi borkészítés régi eszközeinek, szerszámainak összegyűjtése, megőrzése és azoknak állandó, illetve eseti jelleggel történő bemutatása. A Mecsek és vidék környék régi pincéinek felkutatása és

	építészeti értékeinek megőrzése felújítás, anyagi és egyéb támogatásokon keresztül
Mecseknádasdért Alapítvány	Tehetségek gondozása
Mecseknádasdi Önkéntes Kiemelten Közhasznú Tűzoltó Egyesület	A jogszabályokban meghatározott tűzvédelmi feladatok helyi megvalósításának társadalmi elősegítése, és ennek ellátására önként jelentkezők szervezése, egyesítése. Tagjainak közösségi életre nevelése. Szervezett keretek között tagjai tűzvédelmi szakismeretének rendszeres növelése, helyi tűzmelegelőzési és tűzoltási tevékenység biztosítása
Mecseknádasdi Polgárőr Egyesület	A közbiztonság és a közrend helyi megteremtésében és fenntartásában való önkéntes lakossági részvétel a rendőrséggel való együttműködés keretei között. Az állampolgári felelősségérzet erősítése. A társadalmilag hasznos közösségteremtő tevékenység kialakítása és fenntartása
Mecseknádasdi Skóciai Szent Margit Kórus, Magyar-Német Kulturális Hagyományőrző Egyesület	Az egyesület tevékenységét az alapszabályzatban foglaltak szerint végzi, amely főleg kulturális és hagyományőrző feladatok ellátásából áll.
Mecseknádasdi Spartacus Sportegyesület	Rendszeres sportolás, versenyzés, testedzés, felüdülés biztosítása, az ilyen jellegű igények felkeltése
Mecseknádasdi Szőlő- és Bortermelők Egyesülete	A körzet (Mecseknádasd, Ófalu, Óbánya) szőlőtermelését felkarolja, a benne résztvevő tagokat tömörítve egységes tevékenységre koordinálja, hogy a szőlőtermelés, a borkészítés illetve az értékesítés megszervezését együtt sikeresebben, nagyobb hatékonysággal végezhesse. 2007. évtől kezdődően a Magyarországi Németek Országos Borversenyét rendezik.
Mecseknádasdi Német Nemzetiségi Néptánc Egyesület	Magyarországi német néptánc kultúra megőrzése, továbbadása, néptáncsoportok utánpótlásának képzése, német nemzetiségi viselet, tárgyi néprajzi emlékek gyűjtése, ápolása, fellépések során bemutatása. Német népdal, népzene, kultúra ápolása, táncos és zenei továbbképzés, német nemzetiségi szokások, hagyományok őrzése. A nemzetiségi identitástudat erősítése. Kapcsolattartás más hasonló célú szervezetekkel

Mecseknádasdi Egyesülete	Nyugdíjasok	A nyugdíjasok életkörülményeinek javítása, segítése; a nyugdíjasokat és az időskorúakat érintő minden társadalmi kérdés figyelemmel kísérése és a nyugdíjasok érdekében történő befolyásolása; a nyugdíjasok érdekképviselésének ellátása; részvétel a helyi közéletben, különös tekintettel az időskorúakat és nyugdíjasokat érintő szabályalkotásra; részvétel az önkormányzati intézkedések előkészítésében; helyi, megyei és regionális összejövetel szervezése, részvétel kulturális rendezvényeken; vidéki nyugdíjas klubok szakmai segítése; kapcsolattartás hasonló szervezetekkel
Schlawaker-Grundi Közhasznú Egyesület	Gazdák	Nemzetiségi hagyományon alapuló szőlőművelés, borkészítés, vendéglátás hagyományainak ápolása, tárgyi emlékek, zenei anyagok megőrzése az utókor számára.
Vállalkozók Egyesülete	Mecseknádasdi	Lehetőséget adjon a Mecseknádasd község területén működő vállalkozók számára közösség alakítására, amelye a vállalkozókat a helyi Önkormányzat előtt illetve, más fórumokon képviseli, illetve ellátja érdekeik védelmét. Továbbá biztosítsa a vállalkozók részére minden hasznos információ megszerzését, a vállalkozók képzését
Zengő Vidéke Vadásztársaság		A vadásztársaságokra, a vadgazdálkodásra és a vadászatra, a fegyver és lőszer tartására és használatára vonatkozó szabályok és szabályzatok megtartásával és megtartatásával, a társadalom érdekeivel - különösen a természetvédelemmel, az erdő- és mezőgazdálkodás érdekeivel összhangban, a legcélszerűbb együttműködési formák kialakításával, példás egyesületi étellel, tagjai részére kulturált sportvadászati lehetőség biztosítása.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Mecseknádasdon német nemzetiségi önkormányzat működik, mellyel az önkormányzat 2012-ben kötött együttműködési megállapodást. Az önkormányzat a településen működő civil szervezetek egy részét költségvetéséből anyagilag is támogatja. Ezen kívül az önkormányzat különböző kedvezményekben részesíti az egyes szervezeteket. Például a civil szervezetek térítésmentesen vehetik igénybe a Civil Szervezetek Háza és az IKSZT épületének helyiségeit

és az IKSZT munkatársainak szakmai segítségét, a gyermekek sportolási lehetősége ingyen biztosított a Sportcsarnokban.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Mecseknádasd tagja a Zengő-Duna Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesületnek, Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége (TÖOSZ), Mesés Mecsek Társulás, Mecseknádasdi Szociális és Gyermejkölési Társulásnak, valamint a Magyar Zarándokút Önkormányzati Társulásnak.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen működő Német Önkormányzat anyagilag támogatja az esélyegyenlőségben is érintett célcsoportokat, elsősorban a gyermekeket, időseket. Támogatja a német helyesírási, felolvasó, szavaló versenyt, minden évben jutalmazza az iskola legjobb németes tanulóit, támogatja a német nemzetiségi tábort, iskolai - óvodai programokat (a német nemzetiségi hetet, Sommerfestet), a helyi nyugdíjasklub által szervezett programok megvalósulását.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenységében szerepet játszanak a helyi rendezvények, melyek finanszírozását az önkormányzat is támogatja.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit szereplők főként a foglalkoztatás terén tudnak bekapcsolódni az esélyegyenlőségi feladatokba.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában,

összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Az előkészítő folyamatokba bevonásra került a különböző területeken dolgozó önkormányzati dolgozók, intézményvezetők illetve a Védőnő, Családsegítő és Gyermejkölési Szolgálat. Az esélyegyenlőségi program előkészítésének folyamatában nagy hangsúly helyeződött a minél szélesebb körű adatgyűjtés megszervezésére.

A dokumentum készítéséhez szükséges adatok, információk gyűjtését a Mecseknádasdi Közös Önkormányzati Hivatal HEP referense végezte. E tevékenységbe bekapcsolódtak a Mecseknádasdi Közös Önkormányzati Hivatal munkatársai, az egészségügyi alapszolgáltatásban résztvevők, a szociális szolgáltatásokat nyújtó intézmény, a közművelődést szervező intézmény, köznevelési intézmények.

Az előkészítésben együttműködő partnerek bevonásának módszere az online, illetve telefonos kapcsolattartásra épült, az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd az elkészült dokumentum-tervezet véleményezésére koncentrált.

Az esélyegyenlőségi program elkészítésébe bevont partnerek

Mecseknádasdi Közös Önkormányzati Hivatal	Kraszné Auth Szilvia polgármester Réger Balázs aljegyző
Szociális Gondozási Központ	Farkasné Jakab Eszter intézményvezető
Schlossgarten Óvodája és Bölcsőde	Jánosné Bodnár Brigitta intézményvezető
Liszt Ferenc Német Nemzetiségi Általános Iskola és AMI	Poller György igazgató
Német Önkormányzat Mecseknádasd	Müller Ákos elnök
Védőnői Szolgálat Mecseknádasd	Marján-Pitz Melinda védőnő
Szociális és Gyermekjóléti Társulás Mecseknádasd	Farkasné Jakab Eszter a Mecseknádasdi Gyermekjóléti Szolgálat vezetője

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Mecseknádasd működtet HEP fórumot.

Az érintettek részére az esélyegyenlőségi program tervezete megküldésre került, írásban megtehették észrevételeiket.

Az esélyegyenlőségi program tervezete társadalmi vitára bocsátása a hirdető táblán való kifüggesztéssel biztosított volt.

Mecseknádasd Önkormányzatának Esélyegyenlőségi Programja a Mecseknádasdi Közös Önkormányzati Hivatalban ügyfélfogadási időben bármikor a lakosok rendelkezésére áll, valamint az önkormányzat honlapján közzétételre kerül, így a település teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőség folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás folyamatos ellenőrzésére.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<p>Az elhelyezkedni nem tudó személyek emelkedő száma, folyamatos leszakadása</p> <p>A regisztrálatlan munkanélküliek tájékozatlansága</p> <p>Lakás hiány</p>	<p>A munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok szervezése. A munka világába való visszavezető tréningek. Munkahely teremtés, közmunka programba való bevonás.</p> <p>A munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok szervezése. A munka világába való visszavezető tréningek. Munkahely teremtés, közmunka programba való bevonás. Köz munkások számának emelése</p> <p>Az önkormányzati bérlakások számának bővítése</p>
Gyermekek	A gyerekek között egyre magasabb azon gyerekek aránya, akik a közösségi programok helyett az	Tanórán kívüli, hétvégi, közösségi és sportprogramok szervezése

	<p>elszigetelődést, a digitális technikai eszközöket választják</p> <p>A gyerekek között egyre több a túlsúlyos, egészségügyi problémával küzdő gyerek</p>	<p>Gyermekek érzékenyítése, empátiájának fejlesztése, egészséges életmódra nevelés</p> <p>Tanórán kívüli különböző egészségtudatos táplálkozást, egészséges életmódot népszerűsítő programok szervezése, bővítése</p>
Idősek	<p>A Szociális Gondozási Központ régi épületszárnya leromlott állapotú, az épületgépészet elavult.</p> <p>Nagy a veszélye a településen az idősek elmagányosodásának, elszigetelésének, az egyedül maradt idősek nem tudják fenntartani a többgenerációs, rossz hőtechnikai adottságokkal rendelkező családi házukat</p>	<p>Az időseket ellátó intézmény infrastrukturális, valamint tárgyi feltételeinek fejlesztése a régi épületszárny külső és felújítása</p> <p>Senior apartmanházak építése</p>
Nők	<p>Nők körében lényegesen magasabb a munkanélküliség, mint a férfiak körében</p>	<p>A nők részvételének ösztönzése a foglalkoztatást segítő programokban. Foglalkoztatók információval történő ellátása, érzékenyítése: részmunkaidős és távmunka lehetőségek vonatkozásában</p>
Fogyatékkal élők	<p>Közintézmények akadálymentesítése csak részben megoldott a településen</p> <p>A közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése csak részlegesen megoldott a településen</p>	<p>Közintézmények akadálymentesítése pályázati források segítségével</p> <p>Pályázati források keresése, az akadálymentesítés kialakítása.</p>

<p><i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i></p>	<p>A közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése csak részlegesen megoldott a településen.</p> <p>Teljeskörű és a település egészére kiterjedő akadálymentes települési infrastruktúra kialakítása szükséges.</p> <p>Lakhatási feltételek javítása, a település szebbé tétele a fiatalok elvándorlása és az előregedési index csökkenése érdekében.</p> <p>Fiatalok elvándorlása</p> <p>Megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása</p> <p>Nyugdíjasok foglalkoztatása</p> <p>Nők foglalkoztatása</p> <p>Egészségesebb életmód, aktív mozgás hiánya minden célcsoportot érint</p>	<p>Pályázati források keresése, az akadálymentesítés kialakítása.</p> <p>Belterületi utak fejlesztése a településen.</p> <p>Külterület utca esetében csatlakozás a vezetékes víz- és szennyvíz hálózathoz.</p> <p>Település fásítása, virágosítása, zöldítés.</p> <p>Helyi munkahelyek létesítése, ipari Park fejlesztése</p> <p>Kerékpár utak bővítése, fitnes park létesítése. IKSZT programok, prezentációk szervezése egészséges életmóddal kapcsolatosan.</p>

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák életminősége a támogató intézkedések, valamint önálló tevékenységük hatására javul, esélyegyenlőségi helyzetük folyamatosan javuló. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményei folyamatosan javuljanak. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek értelmi, érzelmi, testi fejlődéséhez a megfelelő körülmények megteremtését. Folyamatosan odafigyelünk az idősek jó testi és mentális állapotának fenntartásához szükséges, tevékeny, életkoruknak megfelelő aktivitást adó lehetőségek biztosítását. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a családban és a munkahelyen betöltendő szerepet támogató intézkedések megszervezését. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének biztosítására: akadálymentes élettér kialakítására, a társadalom egyenrangú szereplőjeként való életre.

Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Intézkedés sorszáma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Akadálymentesített település	A közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése csak részlegesen megoldott településen. Teljeskörű és a település egészére kiterjedő akadálymentes települési infrastruktúra kialakítása szükséges. Belterületi utak fejlesztése a településen: Virág u., Bem u., Arany János u., Mező, Erkel, Szőlő, Patak, Külterület utca.	Virág u., Bem u., Arany János u., Mező, Erkel, Szőlő, Patak, Külterület utca	Mecseknádasd Önkormányzatának költségvetési koncepciója	Új Roma Stratégia(2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Pályázatok figyelése, pályázat benyújtása, pályázat megvalósítása	Polgármester	2028. 12. 01. (péntek)	Fejlesztések megvalósítása, akadálymentesített, felújított utak, járdák száma	pénzügyi, humán	A pályázatok által elvárt fenntarthatósági szempontok alapján	nem releváns
2	Együtt egy szebb Mecseknádasdért!	Lakhatási feltételek javítása (Külterület utca esetében csatlakozás vezetékes víz- és szennyvíz hálózathoz), a település szebbé tétele (Település fásítása, virágosítása, zöldítés.)	Külterület utca esetében csatlakozás vezetékes víz- és szennyvíz hálózathoz, virágos település.	Mecseknádasd Önkormányzatának költségvetési koncepciója, pályázatok	Új Roma Stratégia(2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosügyi	pályázatok figyelése, benyújtása, megvalósítása	Polgármester	2028. 12. 01. (péntek)	A fejlesztések megvalósítása	humán, pénzügyi	A pályázatok által elvárt fenntarthatósági szempontok alapján	nem releváns

					i Program (2015-2025)							
3	Egészséges életmód mindenkinél	Kerékpár utak bővítése, fitness park létesítése.	Kerékpár utak bővítése településen belül, fitness park létesítése.	Mecseknádasd Önkormányzatának költségvetési koncepciója, pályázatok	Új Roma Stratégia(2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosügy i Program (2015-2025)	Pályázatok figyelése, benyújtása, megvalósítása	Polgármester	2028. 12. 01. (péntek)	1. Kerékpárút szakaszok bővítése, fitness park megvalósítása	humán, pénzügyi	A pályázatok által elvárt fenntarthatósági szempontok alapján	nem releváns

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

1	Közfoglalkoztatásban résztvevők számának növelése	Közfoglalkoztatásban résztvevők számának növelése	Tartós munkanélküliek számának csökkenése	Mecseknádasd Község Önkormányzat Képviselő-testületének 11/2021. (IX. 9.) önkormányzati rendelete a szociális ellátás és a gyermekjóléti szolgáltatás helyi szabályozásáról	Új Roma Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	1. Közfoglalkoztatási cél meghatározása 2. Pályázat benyújtása 3. Közfoglalkoztatás megvalósítása	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	1. A közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Pénzügyi és Folyamatos és Folyamatos START tevékenységgel biztosítható programok, önerő	nem releváns
2	A mélyszegénységben élő elhelyezkedni nem tudók igény szerint programokra, szakképzésre irányítása, bevonása, koordinálása	A mélyszegénységben élő elhelyezkedni nem tudók igény szerint programokra, szakképzésre irányítása, bevonása, koordinálása	A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének, mobilitási, információs és egyéb tényezőinek javítása Rövidtávú cél: Az átmeneti megkönnyítő képzéshez, továbbképzéshez, programokhoz való hozzáférésük biztosítása Középtávú cél: A	Mecseknádasd Község Önkormányzat Képviselő-testületének 11/2021. (IX. 9.) önkormányzati rendelete a szociális ellátás és a gyermekjóléti szolgáltatás helyi szabályozásáról	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Nemzeti Ifjúsági Stratégia(2019-2030)	1. Fejlesztési cél meghatározása, igényfelmérés 2. Kapcsolatfelvétel a Komlói Járási Munkaügyi Központtal, Szakképző Intézményekkel. 3. Programok megvalósítása, érintettek, szakképzésre, tréningekre irányítása	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	1. A foglalkoztatásban, tréningeken, szakképzésben, programokon résztvevők száma	Pénzügyi és Folyamatos és Folyamatos tevékenységgel biztosítható	nem releváns

			nők foglalkoztatása 3%-kal növekszik Hosszútávú cél: A nők foglalkoztatása 5%-kal növekszik										
II. A gyermekek esélyegyenlősége													
1	A településen élő gyermekek érzékenyítése, empátiájának fejlesztése, egészséges életmódra nevelése	A településen élő gyermekek érzékenyítése, empátiájának fejlesztése, egészséges életmódra nevelése	Rövidtávú cél: Gyermekek érzékenyítése, empátiájának fejlesztése, Középtávú cél: Tanórán kívüli különböző egészségtudatos táplálkozást, egészséges életmódot népszerűsítő programok szervezése Hosszútávú cél: Tanórán kívüli különböző egészségtudatos táplálkozást, egészséges életmódot népszerűsítő programok bővítése	Mecseknádasd Önkormányzatának költségvetési konceptiója Mecseknádasd Község Önkormányzat Képviselő- testületének 11/2021. (IX. 9.) önkormányzati rendelete a szociális ellátás és a gyermekjóléti szolgáltatás helyi szabályozásáról	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009- 2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	1.Pályázati lehetőségek keresése 2.Pályázatok beadása 3.Pályázat megvalósítása	Polgármester, Faluház vezetője, Schlossgarten Német Nemzetiségi Óvoda és Bölcsőde vezetője, Liszt Ferenc Német Nemzetiségi Általános Iskola és AMI vezetője	2028. 12. 31. (vasárnap)	31.	A fejlesztések megvalósítása	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható	nem releváns
2	Óvodai és bölcsődei infrastruktúra korszerűsítése	Óvodai és bölcsődei infrastruktúra korszerűsítése	Az intézmény infrastrukturális, valamint tárgyi feltételeinek fejlesztése. Rövidtávú cél: Az intézmény teljes körű külső felújítása Középtávú cél: Az intézmény teljes körű belső felújítása Hosszútávú cél: Hiányzó tárgyi feltételek megteremtése	Mecseknádasd Önkormányzatának költségvetési konceptiója Mecseknádasd Község Önkormányzat Képviselő- testületének 11/2021. (IX. 9.) önkormányzati rendelete a szociális ellátás és a gyermekjóléti szolgáltatás helyi szabályozásáról	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009- 2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	1.Pályázati lehetőségek keresése 2.Pályázatok beadása 3.Pályázat megvalósítása	Polgármester, Faluház vezetője, Schlossgarten Német Nemzetiségi Óvoda és Bölcsőde vezetőj	2028. 12. 31. (vasárnap)	31.	A fejlesztések megvalósítása	Pénzügyi és humán	A pályázatok által elvárt fenntarthatósági szempontok alapján	nem releváns
3	A programok helyett a digitális technikai eszközöket választó gyerekek bevonása a közösségi életbe	A programok helyett a digitális technikai eszközöket választó gyerekek bevonása a közösségi életbe	Rövidtávú cél: Gyermekek érzékenyítése, empátiájának fejlesztése,		Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Nemzeti Ifjúsági	1. Igények felmérése 2. Programok megszervezése	Polgármester, Faluház vezetője, Schlossgarten Német	2028. 12. 31. (vasárnap)	31.	A programokon résztevők száma	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható	nem releváns

			Középtávú cél: Tanórán kívüli különböző hétféle programok szervezése Hosszútávú cél: Tanórán kívüli különböző hétféle programok bővítése		Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)		Nemzetiségi Óvoda és Bölcsőde vezetője, Liszt Ferenc Német Nemzetiségi Általános Iskola és AMI vezetője						
4	Egészséges gyermekek	A gyermekek között egyre több a túlsúlyos, egészségügyi és lelki problémával küzdő gyermek.	1. Tanórákon kívüli különböző egészség tudatos táplálkozást, egészséges életmódot népszerűsítő programok megszervezése. 2. Internet veszélyeire figyelmeztető prezentációk szervezése óvodában és iskolában is. 3. A családoknál kialakult veszélyeztető tényezők csökkentése megszüntetése	Mecseknádasd Önkormányzatának költségvetési koncepciója Mecseknádasd Község Önkormányzat Képviselő-testületének 11/2021. (IX. 9.) önkormányzati rendelete a szociális ellátás és a gyermekjóléti szolgáltatás helyi szabályozásáról	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Programok, prevenciók szervezése	Polgármester, Védőnő, Óvodavezető, Iskola igazgató	2028. 12. 31. (vasárnap)	Programok, prevenciók száma	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható	ne releváns	
III. A nők esélyegyenlősége													
1	Nők munkavállalásának elősegítése	Nők munkavállalásának elősegítése	Egyre több nő vegyen részt a foglalkoztatást segítő programokon Rövidtávú cél: A nők részvételének ösztönzése a foglalkoztatást segítő programokban Középtávú cél: Foglalkoztatók információval történő ellátása, érzékenyítése: részmunkaidős és távmunka lehetőségek vonatkozásában.		„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)	1. Információk begyűjtése 2. Információk közvetítése 3. Foglalkoztatást segítő programok, tréningek megvalósítása	Mecseknádasdi Család és Gyermekvédelmi Szolgálat munkatársa	2028. 12. 31. (vasárnap)	A programokon résztvevő nők száma növekszik	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható	nem releváns	

			Hosszútávú cél: a Növekszik a női munkavállalók száma										
2	Nyári gyermekek	A dolgozó és esetleg egyedülálló anyák gyermekeinek elhelyezése nyári szünetben nehezen megoldott.	A dolgozó, kisgyermekes anyák gyermekeinek nyári szünet idejére történő elhelyezése nyári napközben, ingyenesen hozzáférhető nyári táborokban.	Mecseknádasd Önkormányzatának költségvetési koncepciója	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)	Nyári napközi és nyári táborok szervezése	Polgármester, Óvodavezető	2028. 12. 31. (vasárnap)	Dolgozó nők száma nővekszik. Teljes munkaidőben dolgozni tudó nők száma nővekszik.	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható	nem releváns	

IV. Az idősek esélyegyenlősége

1	Senior apartmanházak kialakítása	Új alternatívá a bentlakásos ellátásban, Senior apartmanházak kialakítása	Rövidtávú cél: új senior apartmanházak építése Középtávú cél: Bérlok száma nővekszik Hosszútávú cél: új ellátási forma mintaként szolgáljon a térségi idősellátásban	Mecseknádasd Önkormányzatának költségvetési koncepciója	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	1. Igények felmérése 2. Információk begyűjtése 3. Tervek előkészítése 4. Pályázati lehetőségek keresése 5. Pályázatok beadása 6. Pályázat megvalósítása	Polgármester, Mecseknádasd Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	Senior apartmanházakat bérebe vevők száma. A fejlesztések megvalósítása	Pénzügyi és humán	A pályázatok által elvárt fenntarthatósági szempontok alapján	nem releváns
2	A Gondozási Központ régi épületszárnyának felújítása, korszerűsítése.	Az időseket ellátó intézmény infrastruktúrájának felújítása, feltételeinek fejlesztése a régi épületszárny külső és belső felújítása	Az intézmény infrastruktúrájának, valamint tárgyi feltételeinek fejlesztése a régi épületszárny külső és belső felújítása, energetikai korszerűsítése	Mecseknádasd Önkormányzatának költségvetési koncepciója	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Pályázati lehetőségek keresése, pályázatok beadása, pályázat megvalósítása	Polgármester, Szociális Gondozási Központ vezetője	2028. 12. 31. (vasárnap)	A fejlesztések megvalósítása	Pénzügyi és humán	TOP által elvárt fenntarthatósági szempontok alapján	nem releváns
3	Szakember hiány a Gondozási Központban	A Gondozási Központban szakemberutánpótlás problémás	Munkahelymegtartó intézkedések.	Mecseknádasd Önkormányzatának költségvetési koncepciója	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Munkahelymegtartó intézkedések.	Polgármester, Gondozási Központ vezetője	2028. 12. 01. (péntek)	Pályán maradóknak száma. Szakemberek számának növekedése	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel fenntartható	nem releváns
4	Aktív nyugdíjas idő	A nyugdíjasokat tömörítő civil szervezetek programjainak rendezvényeinek anyagi infrastrukturális támogatása	Az önkormányzati tulajdonban közösségi terek fejlesztése, civil szervezetek rendezvényeinek anyagi támogatása.	Mecseknádasd Önkormányzatának költségvetési koncepciója	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Pályázati lehetőségek keresése, pályázatok beadása, pályázat megvalósítása	Polgármester, Gondozási Központ vezetője	2028. 12. 31. (vasárnap)	rendezvények száma, rendezvényeken megjelenők száma	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható	nem releváns

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Közintézmények akadálymentesítése pályázati források segítségével	Közintézmények akadálymentesítése pályázati források segítségével	A közintézmények akadálymentesek legyenek. A közlekedéshez, információhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása Rövidtávú cél: az akadálymentes intézmények száma növekszik Középtávú cél: az akadálymentes intézmények száma növekszik Hosszútávú cél: valamennyi közintézmény akadálymentes	Mecseknádasd Önkormányzatának költségvetési koncepciója	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	1. Pályázati lehetőségek keresése 2. Pályázatok beadása 3. Pályázat megvalósítása	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	A fejlesztések megvalósítása, Akadálymentesített épületek számának növekedése	Pénzügyi humán. pályázat	és TOP	A pályázatok által elvárt fenntarthatósági szempontok alapján	nem releváns
2	Akadálymentesen	Közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése pályázati források segítségével	Közterületek, járdák, parkok akadálymentesek legyenek. A település kis utcáinak (ahol nincs hely járda kialakítására) aszfaltozása, akadálymentesítése	Mecseknádasd Önkormányzatának költségvetési koncepciója	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	1. Pályázati lehetőségek keresése 2. Pályázatok beadása 3. Pályázat megvalósítása	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	A fejlesztések megvalósítása, Akadálymentesített közterületek, járdák, parkok számának növekedése. Felújított utcák számának növekedése.	Pénzügyi humán. pályázat	és TOP	A pályázatok által elvárt fenntarthatósági szempontok alapján	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosság szám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,

- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük

kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Mecseknádasd Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Mecseknádasd Önkormányzata képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 118/2023 (XI.29.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum: 2023.12.05.

[Handwritten signature]
Aláírás

HATÁROZAT KIVONAT

Mecseknádasd Önkormányzata képviselő-testülete
2023. november 29-i üléséről

118/2023. (XI.29.) sz. határozat

Mecseknádasd Önkormányzat Képviselő-testülete a 2023-2028 közötti időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját a határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

Határidő: Azonnal

Felelős: Réger Balázs aljegyző

Kraszné Auth Szilvia sk.
polgármester

Réger Balázs sk.
aljegyző

A kiadmány hitelül:

Mecseknádasd, 2023. 11. 30.

Réger Balázs
aljegyző